Kaikkien maiden proletaarit, liittykää yhteen!" — Marx

VAPAUS

Järjestymättömien järjestäminen on tärkein tehtävämme

n. 73 — 1930 | Torstaina, maalisk. 27 p:nä — Thur., March 27 | XIV Vuosik. — Vol. XIV

...man kumoukselliset jatkavat taisteluansa

...delleen piirittävät Kanchowin kaupunkia — Kansallinen hallitus valmistautuu sotaliikkeisiin heitä vastaan

...SHANGHAI, maalisk. 26. — Taisteleen jatkuvat Kanchowin ...rilla, tämän kaupungin vielä ...piirityistilassa. Vallankumo...set joukot sitkeästi jatkavat ...tuaan, kansallistenkin piirien ...ssä tilanteen olevan perin ...an. Kaupungin varusväen se...an olevan asemassa jolloin sen ...pian antauduttava, jos vallanku...kselliset painavat päälle. Kan...sen hallituksen ulkoasiain mi...ri C. T. Wang ilmoitti tänään ...lehdistölle, että kansallinen ...rus on edelleen valmistautu...ssa laajempia sotaliikkeitä var...ssa laajempia sotaliikkeitä var...Kingsin vallankumouksellisia ...an, niiden joukkojen ohella, ...n jo liittetty Kanchowiin. ...ikki tietoyhteys on katkaistu ...chowin ja muun maailman vä...kapinallisten pitäessä hallus...a liikenne- ja tiedonantolaitok...Kanchowin ympärillä.

...Parhaituissella murtaa vallanku...uksellisten yhtenäinen rintama on ...uksellisen haliituksen taholta lu...in 50,000 dollarin korvaus sille, ...s saattaa kumouisliikkeen johdos...olevan Chutehin kansallisten ...rkojen käsiin. Chuteh on kerto...en mukaan huomattavin vallan...ouksellisten johtaja, tunnettu ...ommunisti, jonka tunnustetaan o...an ehdottomasti kyvykkään mie...n. Hän puhuu useita europalaisia ...ä, ja useita kiinan murteita ...n saanut sotilaskasvatuksen ...otionin sotilasakademiassa, sekä ...opiskellut useissa Euroopan mais-

Viisi surmautui kaivosräjähdyksessä U. S. A:ssa

NAIDEN LISÄKSI KUUSI TYÖLÄISTA SALPAANTUNUT KAIVANTOON LÄNSI-VIRGINIASSA

ARNETTSVILLE, West Virginia, maalisk. 26. — Viisi kaivostyöläistä sai surmansa ja kuusi salpautui kaivokseen täkäläisen Yukon-hiilikaivoksen räjähdyksessä tänään. Räjähdys tapahtui hirvittävällä voimalla, eikä ole lainkaan varmaa josko kaivantoon salpautuneita miehiä voidaan pelasta kammottavalta kuolemalta. Pelastusjoukkueet ovat tekemässä kaikkensa heidän pelastamisekseen, mutta kivivyörymät ovat niin laajakantoisia, että pelastusjoukkueiden työ edistyy perin hitaasti.

"Korkeasukuisetkin" joutumassa "alennustilaan"

NEW YORK, maalisk. 26. — Luutnantti Knud Alexander von Glausen-Kaas, erään Kööpenhaminan vanhimman suvun jälkeläinen ja entisen Saksan keisarinnan sukulainen kuuluu olevan New Yorkin Central-puistossa aivan tavallisena kengänkiillottajana, Mike Smithinä. Luutnantti on kertonut tuhlanneensa kaiken rahallisen omaisuutensa Amerikan ilmailukentillä ja lentokonetehtaissa, yrittäessään saada tilaisuutta päästä lentämään Atlannin poikki, New Yorkista Tanskaan.

Tämä luutnantti, jolla on nimiäkin kaksi riviä, on selittänyt ryhtyneensä tähän "halpa-arvoiseen" toimeen kun rahat loppuivat, eikä muutakaan keinoa ollut. Kuinka hänen syntyperänsä kymmenin nimineen tuli yleisön tiedoksi, on tuntematonta.

Myrskyjä etelä-Ontariossa

HAMILTON, maalisk. 25. — Täällä on tänään ollut ankaria raesateita ja kova tuuli, mikä särki sähkojohdot, niin että katuvaunutkaan eivät ole voineet kulkea. Voimakas itätuuli teki paljon vahinkoa venekopeille ja yleiselle uimarannalle. Uimarannan korjaamiseen arvellaan menevän ainakin $1,000.

Port Nelsonista on ilmoitettu tänne, että järvellä oli pahin myrsky, mitä tiedetään koskaan olleen. Vesi on noussut yli rantojen, toisin paikoin maanteille asti. Useita laitureita ilmoitetaan irtaantuneen ja kulkeutuneen aaltojen mukana järvelle.

SUURI TULIPALO GARYSSA, INDIANASSA

Gary, Ind., maalisk. 26. — Yksi mies sai surmansa, toinen on kadoksissa ja kolmas loukkaantui ehkä kuolettavasti täällä tänä aamuna syttyneessä tulipalossa, mikä tuhosi 18 asuinhuoneuston rakennuksen, ajaen 100 ihmistä kadulle ankaraan lumimyrskyyn.

Yksi seinä luhistui, haudaten alleen erään tuntemattoman miehen, joka kuoli. Carl Smith, 65 vuotias on vielä kadoksissa. Hänen poikansa Carl E. Smith, 25 v., loukkaantui vaarallisesti. Hän kantoi ensin turvaan äitinsä ja vaimonsa, ja syöksyi takaisin palavaan rakennukseen hakemaan isäänsä. Liekit ahdistivat hänen hyppäämään alas ylimmästä kerroksesta, ja hänen selkäjankansa loukkaantui pahasti.

Tulvat vaikeuttavat junaliikennettä

TORONTO, maalisk. 27. — Kansallisen rautatien junan, minkä pitäisi saapua Torontoon kello 7.30 aamulla, ilmoitetaan joutuneen kärsimään liikennehäiriötä tulvan vuoksi pohjois-Ontariossa. Junan ilmoitetaan joutuneen sivutielle Hirstissä, eikä se voi tulla valtaratatielle ennenkuin North Baysa. Junan ilmoitetaan olevan noin kolme tuntia myöhästyneen.

Saman rautatien Chicagosta tuleva pikajuna on neljä tuntia myöhässä tulvien tähden.

Ranskan poliisi punoo Neuvosto-vastaisia juonia

POLIISILAITOSKIN ASETTUU FASCISTILEHDEN PROVOKAATTORISTEN SYYTOSTEN TAAKSE

PARIISI, Ranska, maalisk. 26. — Ranskalaiset poliisivirkailijat tänään tunnustivat osittaisesti fascistilehti "La Liberten" tekemät väitteet "todenperäisiksi", että Neuvostoliiton salaiset "agentit" olisivat kaapanneet täkäläisen valkoryssän, kenraali Koutiepoffin ja kuljettaneet hänet salateitse Neuvostoliittoon. Tämä valheellisesti punottu juttu kertoo, että Koutiepoff olisi Neuvostoliiton agenttien toimesta kaapattu Pariisissa ja viety eräälle Neuvostoliiton lipun alla purjehtivalle kauppalaivalle, joka oli odottanut kaappaajia määrätyssä paikassa Ranskan rannikolla viime tammikuun 26 päivänä. Surete Generalen, Ranskan salapoliisilaitoksen, toimesta ollaan kuulemma suorittamassa tutkimuksia asian johdosta ja uhataan kohta "pajastaa" enemmänkin tärkeitä seikkoja tämän tapauksen yhteydessä.

Poliisi hyväksyi "La Liberten" provokaattorisen artikkelin kokonaisuudessaan, lukuunottamatta väitettä, että Koutiepoff olisi nähty muutama päivä sitten Lubinskajan vankilassa Moskovassa. Se ei liioin sanonut vielä voivansa todeta "roivioityön" yhteydessä olleen laivan nimeä.

Ei ole eppilystäkään, etteikö ranskalainen poliisilaitos kansainvälisine kätyreineen ja fascistilehdistön avustamana olisi valmistelemassa jotain suuremmoista provokatsionitemppua, jota voitaisiin käyttää Neuvostoliittoa vastaan. Koko juttu on niin ilmeistä tekopeliä, että sen todellisesta tarkoituksesta ei voi olla lainkaan epäselviä käsitteitä.

Vakava hallituspula Puolassa

Pilsudski juilstanee itsensä diktaattoriksi avoimesti

WARSOVA, maalisk. 26. — Pilsudskin määräys, jolla Puolan parlamentin istuntoa lykättiin kuudella kuukaudella ja kielto, että parlamentti ei saa käsitellä ylimääräistä menoarviota, on kärjistyttänyt täkäläistä hallitus-kriisiä. Tämän arvellaan olevan alkua Pilsudskin avonaiselle diktaattorivallalle.

Viimeaikaiset tapahtumat, saavuttaen huippukohtansa siinä, että prof. Szyanskin ei onnistunut muodostaa hallitusta 12 päivää sitten eronneen pääministeri Casimir Bartelin hallituksen tilalle, ovat todistaneet, että Pilsudskin hallitusteoriat eivät ole ollenkaan sopusoinnussa parlamentin mielipiteiden kanssa.

Aluksia jäissä kiinni Huron-järvellä

LELAND, Mich., maalisk. 25. — Postialus, missä on neljä-henkinen miehistö ja rannikkovartijan alus kuusihenkisen miehistön kanssa jäivät tänä iltana jäihin Pohjois-Manitou Islandin luona, yritettyään koko päivän päästä irti jäistä.

Täällä peljätään miesten turvallisuuden suhteen. Heillä ei ole ruokaa eikä lämmitysaineita. Suuret jäälautat liikkuvat hitaasti alusten ympärillä. Suurin vaara on siinä, jos tulee ankara tuuli, mikä saattaa särkeä pienet alukset jäälauttoja vasten.

HAUDATTU PÄÄ ALASPÄIN

Lontoo, Eng. — Yksinäisessä nurkassa, Box Hillissä, Surreyn kauneimmalla paikalla on erään miehen hauta, joka oli halunnut tulla haudatuksi pää alaspäin.

Tämä mies oli majuri Peter Labelliera ja hän kuoli Dorkingissa v. 1800. Hän oli selittänyt ennen kuolemaansa uskovansa maailman kääntyvän ylösalaisin, minkä vuoksi hän toivoi tulevansa haudatuksi myös ylösalaisin, saadakseen kerrankin olla oikeassa.

Hänen toiveensa oli toteutettu, vaan haudalta on vuosisadan kuluessa hävinnyt muistomerkki.

Niinkuin muistettanee, Clemenceau jätti jälkeensä tarkat määräykset, että hänet olisi haudattava pystysuoraan asentoon, mutta tässä tapauksessa hautaaminen tapahtui pää ylöspäin.

Amerika lypsää Saksaa Youngin suunnitelmalla

Jcutui maksamaan haikeita summia liittolaisille

WASHINGTON, D. C., maalisk. 27. — Youngin korvaussuunnitelman mukaan hyväksyttiin parlamentin komitean tekemä lakiesitys, minkä mukaan Saksa maksaa Yhdysvalloille $273,000,000 Yhdysvaltain Reinillä olleiden miehitys joukkojen kustannuksia. Tämä maksusumma on hyväksytty Saksan parlamentissa. Yhdysvaltain esittämä alkuperäinen vaatimus oli $293,000,000, vaan sitä vähennettiin, että toisetkin maat saisivat kiskottua Saksalta jotain Youngin suunnitelman mukaisesti.

Oikeusvirkailijat kiristysjuttuun sekaantuneina

Amerikalaisen kapitalistisen oikeuslaiteksen määrännäisyys paljastuu

NEW YORK, maalisk. 27.—Suuttuneena ristikuulustelussa tehdystä terävästä kysymyksestä, paljasti tri. Maurice Sturm oikeudessa mieltäkiinnostavan jutun, mihin sekaantui kolmen huomattavan oikeusvirkailijan nimet, rahojen kiristämisen ja lahjomisjutun yhteydessä.

Tri. Sturm on syytettynä taposta, luvattomasta leikkauksesta aiheutuneen kuoleman johdosta. Tri. Sturm selitti vuoden ajan olleensa vailla tapauksen yhteyteen kietoutuneista seikoista, mitkä hän nyt oikeudessa paljasti. Hän väitti tuomari Hanleyn ilmoittaneen hänelle, että yleisen syyttäjän apulaisella, Ryanilla, on tiedossa häntä vastaan sellainen oikeusjutu, että jos yleinen syyttäjä ei sa $10,000, niin hän ryhtyy sitä ajamaan täydellä painostuksella.

Tehtori väitti näiden ahdistaneen itseään niin kovasti, että hän kääntyi yleisen syyttäjä Bantonin puoleen, ja tämä ryhtyi toimittamaan asiasta kuulustelua. Myöhemmin hänelle ilmoitettiin Ryanin eronneen ja kolmas henkilö, Pecora, selitti hänelle, että juttua ei tulla enään pöyhimään. Tämän johdosta tohtori ilmoitti lähettäneensä Pecoralle $1,000, vaan raha palautettiin hänelle takaisin. Hänet vangittiin, kun asia oli jo ennättänyt sanomalehtimiesten korville.

Amerikalaisia joukkoja poistetaan Nicaraguasta

MANAGUA, Nigaragua, maalisk 25. — Tänään ruvettiin tekemään alkuvalmisteluja Nigaraguassa olevien Yhdysvaltain merisotajoukkojen vähentämiseksi. Kahdeksan lentokonetta lähti Octotaliin, hakemaan pohjois-maakunnissa olevia joukkoja tänne. Joukot sijoitetaan Managuaan väliaikaisesti, kunnes lähetetään lopullisesti pois maasta.

Vara-amiraali Campbellin sanotaan lähteneen tänä aamuna lentokoneella Panamaan. Amerikalainen imperialismi ilmeisestikin uskoo voivansa hallita Nicaraguaa niillä voimilla mitä se jättää sinne edelleenkin, liikojen joukkojen tullessa siirrettyä muualla tapahtuvien rauhattomuuksien varalle.

Canadan sotavalmistelut

KINGSTON, maalisk. 26. — Kolmannen sotilaspiirin upseerien välisestä neuvottelusta on seurauksena, että Barriefieldin harjoituskentälle järjestetään heinäkuun alussa alkavaksi kaikkia väliaikaisia sotilasosastoja käsittävä harjoitusleiri. Kaikki armeijan osastot paitsi tykistöä, tulevat olemaan edustettuina tällä leirillä.

Tällä harjoitusleirillä sanotaan viime vuonna olleen eniten miehiä, mutta tänä vuonna odotetaan vielä kin suurempaa lukumäärää.

Voimakkaita myrskyjä kaikkialla

CHICAGO, Ill., maalisk. 26. — Kaupungissa on vallinnut tänään ankara lumimyrsky, vaikka nyt onkin neljäs virallinen kevätpäivä. 24 tunnin sisällä on kasaantunut paikottain 10.7 tuuman paksuudelta lunta. Chicagossa ilmoitetaan sattuneen kolme kuolemantapausta myrskyn johdosta. Draken hotellin edustalla koetti eräs tuntematon mies ponnistella vastatuuleen myrskyssä, vaan tuuli heitti hänet ohikulkevan autobussin alle. Illinoisin, Indianan, Michiganin ja Wisconsinin valtioista on tullut tietoja, että joka puolella on sattunut onnettomuuksia jäätyneiden teiden ja katujen vuoksi.

Canadian Pacific-rautatiellä on huikea omaisuus

On brittiläisten kontrolloima suuryhtiö

OTTAWA, maalisk. 27. — Canadian Pacific-yhtiön osakkeiden jakaminen neljään osaan, vähentäen osakkeiden nimellisarvon $100:sta $25:een, hyväksyttiin eilen parlamentin komiteassa, kun presidentti Beatty oli selittänyt, että sillä on tarkoituksena saada osakkeita leviämään laajemman joukon keskuuteen, sillä "vähävaraisemmat" eivät ole voineet ostaa osakkeita niiden nimellisarvon korkealla ollessa.

Presidentin selostuksen mukaan on yhtiön ulkona olevien osakkeiden summa kohonnut huimaavasti. Vuonna 1883 oli osakkeita $25,000,000 edestä; v. 1885 $65,000,000 edestä; v. 1908 $150,000,000; 1912 $260,000,000; ja nyt niitä on $335,000,000 edestä. Etuoikeutettu osakkeita on 24,078,000 punnan edestä. Yhtiön varat on kohonneet $1,300,000,000:iin, ja tästä summasta on yli 97 prosenttia Canadassa. Suurin osa C. P. R:n pääomasta on englantilaisten rahamiesten käsissä.

Laivastokonferenssi ajautunut karille

LONTOO, maalisk. 27. — Laivastokonferenssin johtajat, valtiosihteeri Stimson ja pääministeri MacDonald tekivät vielä viimeisen yrityksen pelastaa "viiden vallan" konferenssin karille ajautumasta. Stimson koettaa vielä uskottaa maailmalle, että jotain toivoa olisi vielä jäljellä konferenssin onnistumisesta, vaikka edustajat suunnittelevat kuuden kuukauden lomaa.

Toiset väittävät ehdotuksen konferenssin siirtämisestä lähteneen italialaisista, italialaiset taasen väittävät pääministeri MacDonaldin esittäneen sitä. Vaan tämä ehdotus ei kuulu olevan virallista laatua.

Maanjäristys kaukaisessa idässä

LONTOO, maalisk. 26. — Täkäläinen Kew-observatorio raportteerasi seismografin tänään osoittaneen voimakkan maanjäristyksen tapahtuneen jossain kaukaisessa Aasiassa, mahdollisesti Kiinan eteläisessä osassa. Järistykset olivat perin voimakkaat ja laskelmista päättäen evät voineet tehdä huomattavaa vahinkoa jos ne ovat tapahtuneet tiheästi asutuilla seuduilla.

Ontarion budjetti parlamentissa

TORONTO, maalisk. 26. — Lainlaatijakunnalle esitettiin tänään suurimmat ja tärkeimmät menoarviot vuodelle 1931. Seuraavat summat myönnettiin eri virastojen käytettäviksi: Kuvernöörin virastolle, $6,500; pääministerin virastolle, $28,003,375; lainlaatijakunnalle $378,375; prokuraattorin virastolle, $2,439,550; vakuutuksiin $65,475; valistusministeriölle $8,188,709; maa- ja metsäministeriölle $3,279,125; pohjoisen kehittämiseen $757,000; kaivosministeriölle $484,300; kalastus- ja metsästysdepartementille $687,450; yleisten töiden departementille $1,140,303 maantievirastolle $532,425; terveysministeriölle $804,450; työvirastolle $8,731,850; rahaministeriölle $614,825; maakunnan tilintarkastuskuluihin $105,750; maakunnan valtiosihteerille $8,177,630; maanviljelysministeriölle $2,920,770; erinäisiin menoihin $691,500. Yhteensä $68,002,212.

Sähkövoima komissionille on myönnetty tämän lisäksi $3,530,000; $500,000 on myönnetty huomattujen henkilöiden kestittämiseen. Hydro-komissionille myönnettyyn summaan sisältyy myöskin $999,000, joka on myönnetty Musquash-joen voimalaitosta varten. Thunder-lahden voimalaitoksen kehittämistöihin menee $2,500,000 y.m. lukuisia voimalaitoksia koskevia menoarvioita.

TUHOISA TULIPALO HAMILTONISSA

Hamilton, maalisk. 25. — Hirvittävä räjähdys sytytti eilen James kadulla olevan J. C. Cooperin yksikerroksisen rakennuksen palamaan. Rakennuksessa oli kolme kauppaa, haara-postikonttori, sekä asuinrakennus, mitkä kaikki paloivat. Omistaja ja vuokraaja arvelevat tuhoutuneen omaisuuden olleen noin $10,000 arvoisen.

Räjähdyksen syytä ei vielä tiedetä varmuudella, mutta palosotilaiden päällikkö on lausunut tutkimusten johdosta päässeensä siihen käsitykseen, että tulipalo oli todellisuudessa alkanut ensin, ja räjähdys seurasi, kun liekit levisivät tyhjään öljytynnyriin.

Työväenpuolue heikkenemässä Englannissa

PORVARIPUOLUEEKSI MUODOSTUNUT "TYVÄENPUOLUE" YHÄ LAHENEE LIBERAALEJA

LONTOO, maalisk. 26. — Loordi Beaverbrookin ajaman valtakunnan keskeisen vapaakauppa-liikehtimisen saavuttaessa enemmän jalansijaa Suurbritannian sisäisessä porvaripolitikoimisessa, on Ramsay MacDonaldin työväenpuolue avoimesti sulautumassa yhdeksi puolueeksi liberaalisen puolueen kanssa, jonka johdossa on vanha porvaripolitikoitsija ja diplomaatti Lloyd George.

Niin työväenpuolueen kuin liberaalipuolueenkin politiikkaan kuuluu alhaiset tullit kaikkiin ulkomaisiin tuotteisiin nähden, jota vastoin Beaverbrookin ryhmä ajaa korkeitten tullien politiikkaa ulkomaiden tuotteisiin nähden, lukuunottamatta brittiläisen valtakunnan eri osia, joille tultaisiin myöntämään tullivapautus Englantiin tulevista tarvikkeista.

Liberaalit ja työväenpuoluelaiset suunnittelevat erikoista maanlaajuista ryntäystä saavuttaakseen jalansijaa yleensä työläisten keskuudessa yhteisen politiikkansa alaisena. Joukkokokouksia y.m. tullaan järjestämään kautta maan suuremmissa keskuksissa.

Todellisuudessa on työväenpuolue menettämässä suuressa määrin kannatustaan yleensä työläisten keskuudessa, jotka ovat tulleet näkemään sen puhtaasti porvarillisen politikan, jota n.k. työväenpuolue on ajanut. Tämä politiikka ei oleellisesti eriä lainkaan muitten porvarillisten puolueiden politikasta, ollen se tähdätty työnantajaluokan eduksi ja työväestön etuja vastaan.

Vesivoimakontrolli myönnetty maakunnille

OTTAWA, maalisk. 26. — Dominion hallitus on tarjoutunut tekemään sopimuksen, minkä kautta se myöntää Ontarion ja Quebecin maakunnille oikeuden kehittää vesivoimaa St. Lawrence-joesta niin paljon kuin näkevät mahdolliseksi, jos sen kautta ei häiritä laivojen purjehdusoikeutta. Kysymys, kuka omistaa purjehdusalueiden vesivoiman, saattaa jäädä tuonnemmaksi ratkaistavaksi, mutta sen ei tarvitse ehkäistä kehittämistöiden alkamista.

Äitinsä murhaaja todettaisiin olleen mielenhäiriöissä

NORTH BAY, maalisk. 26. — Surun murtama isä W. F. Foster oli täkäläisen piirivankilan oikeushuoneessa ja kuunteli kun hänen 15-vuotiaan tyttönsä lakimies pyysi lykkäystä työn asian käsittelylle, että hän kerkiäisi saada kaksi kykenevää lääkäriä tarkastamaan tyttöä, jota syytetään äitinsä, Edith Fosterin, murhasta, mikä tapahtui heidän kotonaan maanantaiaamuna. Asian käsittely siirtyi lauantaiaamuun, kello 11. Tästä lähtien tulee kaksi lääkäriä pitämään silmällä tyttöä, ja ilmoittamaan havaintonsa viranomaisille. Puolustus tullaan nähtävästi esittämään mielenhäiriön perusteella.

Maailman suurimmalla vesitasolla Atlannin yli

NEW YORK, maalisk. 27. — Maailman suurin vesitaso, Dornier DC-X, mikä jaksoi nousta ilmaan kantaen 169 ihmistä Constance-järven yläpuolella Sveitsissä ja lensi tunnin ajan, varustautuu lentomatkalle Saksasta New Yorkiin.

Nykyisten suunnitelmien mukaan lähtee tämä jättiläismäinen vesitaso Constance-järvestä, 12-henkisen miehistön ja 50 matkustajan kanssa joko kesäkuun lopussa tai heinäkuun alussa matkalle Atlannin yli.

Ilmailu saa jalansijaa Japanissa

TOKIO, Japani, maalisk. 26. — Japanikin on ryhtynyt kehittämään ilmailua yhtenä sotakoneistonsa tärkeänä vaiheena, pyrkien innostamaan nuorisoa lentämään, saadakseen niistä kehitettyä ilmailijoita tulevaan sotaan.

Yokosukassa on avattu erikoinen ilmailukoulu, johon tähän mennessä on pyrkinyt toistakymmentä tuhatta, joista ainoastaan 6,000 on hyväksytty.

Belgian riisto tekee hirveää tuhoa Kongossa

Sorrettujen alkuasukkaiden asema hirvittävä belgialaisen siirtomaariiston alaisena

Saksa jatkaa risteilijäin rakentamista

SAKSAKIN ON VALMENTAUTUMASSA IMPERIALISTISEN RINTAMAN MUKANA UUTEEN SOTAAN, JOKA ON NOPEASTI LÄHESTYMÄSSÄ

KOENIGSBERG, Saksa, maalisk. 26. — Tänään oli valtiopäivillä keskusteltavana saksalaisen sotalaivaston rakentamiskysymys. Valtavalla äänten enemmistöllä päätettiin ryhtyä valmistaviin toimenpiteisiin yhden kuuluisan "Ersatz Preussenin" luokkaan kuuluvan risteilijän rakentamiseksi. Tällainen hanke on osa maailmanlaajuisesta aseistautumisryntäyksestä, tähdättynä Neuvostoliiton työläisten ja talonpolkain valtiota vastaan.

"Ersatz Preussen" on 10,000 tonnin kantoinen risteilijä, joka omaa raskaiden taistelulaivojen ominaisuuksia aseistuksensa puolesta ja samalla kertaa kevyempien risteilijäin kulku- ja manööveerausnopeuden. Näinollen se edustaa kerrassaan uutta ja tehokkampaa mallia kuin aikaisemmat saman tonnimäärän kantoiset risteilijät.

Lapsityö yleisesti vallalla Englannissa

Työnantajaluokka riistää lapsityötä — kärjistyttäen työttömyystilannetta

TORONTO, maalisk. 26. — Loordi Eustace Percy, entinen Baldwinin hallituksen opetusministeri saapui tänne eilen illalla. Haastattelussa on loordi Percy vakuuttanut Suur-Britannian konservatiivipuolueen yrittävän päästä hallitukseen, käyttäen valttinaan tullitariffien muutoslupausta. Kaikkien hallitusvastaisten puolueiden politiikkaan kuuluu, kukistaa MacDonaldin hallitus. Hän uskoi Baldwinin pysyvän edelleenkin puolueen johdossa, loordi Beaverbrookin ollessa hyvänä tukena. Loordi Rothermeren hän sanoi menettäneen poliittisen merkityksensä, kun rupesi jatkamaan yhdistyneen valtakunnan puolueen perustamishommaa, vielä senkin jälkeen, kun loordi Beaverbrook oli tehnyt sovinnon Baldwinin kanssa.

Loordi Percy koetti vakuuttaa haastattelijoille, että kasvavien poikien ja työttöjen keskuudessa on Englannissa tällä hetkellä vähemmän työttömyyttä kuin koskaan ennen. Tähän hän sanoi vaikuttavan sodan aikaisen alhaisen syntyvväisyyden. Hän arveli, että kun on "paljon työtä" saatavissa niin vanhemmat laittavat lapsensa silloin työhön, ja kun on vähemmän, niin silloin lapset laitetaan kouluun. — Siis koulu-iässä olevilla lapsilla täytetään työpaikat Englannissa tämän loordin selityksen mukaan. Lapsille ei tarvitse maksaa täyttä palkkaa. Heitä voidaan tehoisasti käyttää aikuisten työläisten syrjäytemiseseksi teollisuudesta, täten poljen alas koko työväenluokan elintasoa.

"KUOLLUT" NOUSI ARKUSTAAN SUREVIEN KAUHUKSI

Mexico City, maalisk. 25. — Juan Carcia, 24-vuotias nuorukainen, Mexico Cityn esikaupungista, Zacapotzalosta, pelastui eilen haudasta, mutta pelästytti kantajinaan toimineet sukulaisensa pahanpäiväisesti, hyppäämällä äkkiarvaamatta arkustaan pois, juuri kun nämä olivat pääsemässä hautausmaalle.

Nautittuaan erittäin raskaan aterian viinin kera, pökertyi Carcia, ja lääkäri selitti hänen kuolleen.

Hautajaiset valmistettiin, ja kun hautaaminen toimitetaan Meksikossa heti kuoleman jälkeen, ilman mitään viivyttelyjä, niin hautaussaattue lähti kohden hautausmaata. N. 30 minuutin kuluttua olisi Carcia ollut maanpovessa. Mutta kaikeksi onneksi hän herasi kylliksi ajoissa, ja rikkoi arkun kannen. Kantajat pakenivat paikalta äärettömän kauhun valtaamina.

Tulisenlainen vaalikokous Montrealissa

MONTREAL, maalisk. 26. — St. Josephin akademiassa, Desery-kadulla oli eilen illalla erikoisen kiihkeä kunnallisvaaleja koskeva kokous. Useat kokouksessa olleet ovat saaneet tänään hoidella tappelussa saamiaan mustiaslimiä ja muita kolahduksia. Kokouksessa oli koolla n. 2,000 ihmistä.

Kokous oli kutsuttu William Tremblayn, työväenpuoluen ehdokkaan nimittämistä varten vastaehdokkaaksi kaupungin valtuustoon valtuumies Des Rochesin tilalle. Heti kun Tremblay oli päässyt puhujakorokkeelle ja alkoi puhumaan, sai hän mädäntyneen kananmunan kasvoilleen. Tämän jälkeen alkoi yleinen sota, missä iskettiin toinen toistaan nyrkeillä ja heitettiin tuoleja väkijoukkoon. Paikalla olleet neljä poliisia eivät voineet tehdä mitään, vaan kutsuivat lisäjoukkoja, joiden saapuminen rauhoitti yleisöä. Tremblay pääsi koko nujakasta vahingoittumatta.

Vankilakapinat tulemassa lukuisemmiksi

JEFFERSON CITY, Mo., maalisk. 27. — Täällä olevassa 100-vuoden vanhassa valtion kuritushuoneessa näytti tänään puhkeavan kapina, kun 300 vankia kieltäytyi itsepäisesti poistumasta aterian jälkeen ruokahuoneesta. Vankilan virkailijat pelkäsivät suurta joukkokapinaa, ja kutsulvat heti paikalle valtion sotilaita.

Valtion virkailijat ovat peljänneet viimeisten vankilakapinain jälkeen kapinan puhkeamista täälläkin. Vankila on sullottu puolta täydempään kuin mitä varten se on alkujaan rakennettu. Siellä on nyt noin 4,000 vankia.

Mitään aseellista kapinaa ei kerinnyt alkamaan, sillä sotajoukko saapui nopeasti paikalle ja ylimääräisiä vahteja asetettiin joka paikkaan.

Rooman aikaisia löytöjä Italiassa

ROOMA, maalisk. 26. — Rooman ...tuimman museon johtokunta ...päätänyt ryhtyä nostamaan ...s kahta Rooman vallanaikaisen ...ari Caligulan aikaista laivaa, ...ta hiljattain löydettiin Nemi...ren pohjasta. Ilmailuministeris...n luovuttanut näille vakituisen ...ytyspaikan.

Laivojen ylösnostaminen tulee olemaan yksi kaikkein vaikeimpia tehtävä. Ne ovat 200 jalkaa pitkiä, kempien runko on nykyaisten 00 tonnin kantoisten laivojen ...oinen. Ne ovat homehtuneita ...madonsyömiä ja särkyvät pie...mmästäkin kosketuksesta. Mutta ...nin tullaan käyttämään kemialta ainetta, minkä on keksinyt ...r. Cialdia, millä ne tehdään ...sapitävyiksi, vieläpä särkymät...meksikin.

Osakekeinottelijat syytteeseen

TORONTO, maalisk. 27. — I. W. Solloway ja Harvey McMills, sa...n nimisen osakefirman jäsenet, ...vat tänään poliisioikeudessa vas...massa huijauksesta yleisön pet...mistarkoituksessa. Heidän asian...siirrettiin kesäkuun 2 päivään, ...molempien takaus asetettiin $50.-...kki. Syytettyjä puolustamassa ...ovat lakimiehet R. H. Gree ...Arthur Slaght.

Solloway ja Mills saapuivat tänään Calgaryyn, missä heidät tuomittiin viime perjantain alustavassa ...utelussa vastaamaan oikeudessa ...uneen eri rikossyytökseen, joihin ...dät todistettiin syyppäiksi Alber...n maakunnassa.

VAPAUS

Canadan suomalaisen työväestön aitoon ääneenkannattaja, ilmestyy Sudburyssa, Ont., kaikkina paitsi sunnuntai- ja määrättyinä juhlapäivinä.

VAPAUS (Liberty)

The only organ of Finnish Workers in Canada. Published daily at Sudbury, Ontario. Registered at the Post Office Department, Ottawa, as second class matter.

Toimitus, konttori, kirjakauppa ja paino omassa talossa Elm Streetillä.

Postiosoite: Vapaus, Box 69, Sudbury, Ont.

Puhelimet: Konttori 1038. — Toimitus 536W. — Kirjakauppa 2387W.
Phones: Office (job work, advertisements, etc.) 1038—Editor 536W.—Bookstore 2387W.

Toimittaja J. W. Ahlqvist.
Manager: J. W. Ahlqvist.

Office, Bookstore and Printshop: Vapaus Building, Elm Street.

All mail to be addressed: Vapaus, P.O. Box 69, Sudbury, Ont.

TILAUSHINNAT:

3 vk $4.50, 6 kk. $2.50, 3 kk. $1.75 ja 2 kk. $1.00. — Yhdysvaltoihin ja Suomeen sekä muualle ulkomaille: 3 vk. $6.00, 6 kk. $3.50 ja 3 kk. $1.00.

ILMOITUSHINNAT VAPAUDESSA:

Kirjeilmoitukset $1.00 kerta, $2.00 kaksi kertaa. — Avioliittoon menneille onnentoivotukset ilmi palstatuuma. — Nimenmuutto-ilmoitukset 50c kerta, $1.00 3 kertaa. — Syntymäilmoitukset $1.00 kerta, $2.00 3 kertaa. — Asuntoerolmoitukset $2.00 kerta, $3.00 kaksi kertaa. — Kiitosilmoitukset $1.00 kerta. — Kuolemanilmoitukset $2.00 kerta, 50 lisämaksu kiitoslauseelta tai muistoväreiltä. — Ajatuksen tiedot ja ostoilmoitukset 50c kerta, $1.00 kolme kertaa. — Tilapäisilmoittajien ja ilmoituskenttäurien on, vaadittaessa, ennakkoon ilmoitushinta etukäteen.

General advertising rates, 75c per col. inch. Minimum charge for single insertion, 75c. The Vapaus is the best advertising medium among the Finnish people in Canada.

Jos ette milloin tahansa saa vastausta ensimäiseen kirjeeseenne, kirjottakaa uudelleen liikkeenasioissa persoonallisella nimellä: J. W. Ahlqvist, liikkeenhoitaja.

Kommunistisen liikkeen tukahduttamisyrityksiä

Kapitalismin taloudellisen pulan kärjistyessä jokaisessa maassa käyvät luokkavastakohdatkin entistä terävimmiksi. Työväenluokan elämän ehtojen kurjistuessa ja työttömyyden lisääntyessä tapahtuu työläisjoukkojen siirtyminen vasemmalle. Lakkoliikkeet saavat poliittisen luonteen, samoin työttömien mielenosoitukset, kuten maalisk. 6 päivän valtavat mielenosoitukset todistavat. Kommunistipuolueille avautuu yhä suuremmat mahdollisuudet koota ja johtaa tyytymättömiä proletariaatin joukkoja vallankumoukselliseen liikkeeseen.

Kaiken tämän vastapainona on tietenkin kapitalismin valtiomahdin ja koko työnantajaluokan voimien kohdistaminen kommunistisen liikkeen nujertamiseksi. New Yorkin poliisikomissioneri Whalenin laajat vainotoimenpiteet kommunistisia työläisiä vastaan; ei ainoastaan joukkomielenosoitusten väkivaltainen murskaaminen ja johtajien vangitseminen, vaan erikoisen katalan ilmianto- ja urkkijajärjestelmän julkiseksi saattaminen kommunististen työläisten boikottamiseksi työpaikoista, kaikki nämä ovat kärjistyvän luokkataistelun ilmauksia, joita vastaan kumouksellinen liike joutuu kamppailemaan. Ne eivät ole mitään satunnaisia taantumuksellisen poliisipomon oikkuja enemmän kuin Draperin toimenpiteet Torontossa, vaan liittyvät järjestelmään.

Saman järjestelmän tuloksia ovat valtiovallan toimenpiteet kaiken kommunistisen kirjallisen propagandan tukahduttamiseksi. 'Työväen" hallituksen toimenpiteitä ulkomaisten kommunististen lehtien tuonnin kieltämiseksi Englannissa ja Canadan postihallituksen samansuuntaisia toimenpiteitä "Toverittaren" y.m. lehtien maahan tulon estämiseksi ovat seuranneet Yhdysvaltain senaatin hyväksymä muutosehdotus käsiteltävänä olevaan tullilakiin. Tällä lailla pannaan täytäntöön entistä kireämpi sensuuri ulkomaalaisiin painotuotteisiin nähden. Laissa kielletään "jokainen kirja, kirjoitus, kirjoitelma, ilmoitus, levitettävä painotuote, kuva tahi piirustus, joka sisällää kehoituksen valtiopetokseen, kapinaan tahi Yhdysvaltain lakien vastaiseen toimintaan tahi tustamiseen". Tällaiset painotuotteet luetaan samaan luokkaan sellaisten painotuotteiden kanssa, jotka tullilaitoksen sensuuri pitää sivuuttamisen.

Kun tiedetään, miltä tavalta tätä sensuuria pannaan täytäntöön ulkomaalaisiin painotuotteisiin nähden, voidaan katsoa sen merkitsevän kaiken kommunistisen kirjallisuuden kieltämistä. Tästä on vain yksi askel yleiseen sensuuriin kotimaisiinkin painotuotteisiin nähden.

Neuvostoliiton "sisäinen kriisi"

Sen jälkeen, kun imperialistivaltain yritykset kukistaa Neuvostoliitto ulkopäin tehdyillä aseellisilla hyökkäyksillä epäonnistuivat, ovat kapitalistilehdet yhtä mittaa hokeneet, että neuvostotalous tulee johtamaan sekasortoon ja sitä tietä Neuvostoliiton kukistumiseen sisältäpäin. Nämäkin osoittautuivat sittemmin turhiksi toiveiksi. Taloudellinen tilanne Neuvostoliitossa jatkuvasti parani. Teollisuustuotanto kohotettiin sodan aikaisesta rappiosta. Porvaristo sitten yritti turvautua siihen hätävalheeseen, että taloudelliset saavutukset olivat uuden talouspolitiikan, eli "nepin" ansiota, joka johtaisi takaisin kapitalismiin. Tämäkin väite osoittautui köyhäseksi, sillä yksityisen pääoman merkitys ei vuosien varrella lisääntynyt. Päinvastoin valtavin osa teollisuudesta ja kaupasta pysyi edelleen sosialisoituna, ja koko taloudellinen elämä, ulkomaalaisille myönnettyjä konsessioneja myöten, valtion kontrollin alla.

On myönnettävä että kollektiivinen talous kaikkein hitaammin kehittyi maanviljelyksen alalla, sillä olihan koko suunnaton maaseutu kymmenine miljoonine talonpoikineen jäänyt vieläkin oman talonpoikaisen pikkuviljelyksensä varaan, jonka lisäksi oli olemassa melkoinen suurtalonpoikaisto, eli kulakkiaines. Maaseudulla kuitenkin hitaasti mutta varmasti vietiin kollektiivisia yhteisviljelyssuunnitelmia eteenpäin, jotka viime vuosina toimivat menestyksellä. Erilaiset osuustoiminta-muodot myöskin vaikuttivat paljon maaseudun yleisen tason kohottamiseen. Toiselta puolen suurtalonpoikaisto alusta saakka saboteerasi kollektiivisten viljakeruusuunnitelmien toteuttamista, joiden kautta mobilisoitiin talonpoikaisto tukemaan teollisuuden sosialisoimisen edistymistä satoylijäämillään.

Kävi siis välttämättömäksi ei ainoastaan kukistaa varakkaan talonpoikaiston vastarinta, mutta sen lisäksi osoittautui, ettei kulakkiluokkaa voida muutenkaan sovelluttaa sosialistisen talouden rakentamiseen. Sosialistisen taloudellisen rakennustyön jouduttamiseksi maaseudulla oli välttämätöntä hävittää kulakit luokkana.

Tämä tapahtuu parhaillaan Neuvostoliitossa viisivuotisrakennussuunnitelman toteuttamisen yhteydessä, joka on nostanut kaikkialla kautta kapitalistisen maailman uuden huudon Neuvostoliiton kukistumisesta "omaan taloudelliseen kriisiinsä".

Sama laulu toistuu. Neuvostovaltion olemassaolo on muka "veitsenterällä". Maatalouden kollektivisoiminen on johtanut romahdusmaiseen pulaan. Talonpoikaiston sabotaasin vuoksi muka tuhoutuu koko maatalous. Talonpojat mieluummin tappavat hevosensa, karjansa, sikansa ja kanansa ennen kun luovuttavat ne kollektiiveille. Maat tehdään kasvukyvyttömiksi. Liha-, leipä- ja kaikkien ravintoaineiden pula kärjistyy.

Tällaisia sensatsioni-uutisia ovat lehdet täynnä. Kaikkein nerokkaimman teorian on New Yorkin taantumuksellinen "Times"-lehti keksinyt. Se on lähtenyt oikein tilastoilla osoittamaan, että talonpoikaisto on joutunut koko Neuvostovallan olemassaolon ajan maksamaan sosialistisen teollisuuden kustannukset. Sosialistinen teollisuus ei muka ole kannattanut ja talonpoikaisto on saanut maksaa "viulut". Samoin on muka laita kollektiivisen maatalouden kanssa, joka niinikään tappiota tuottavana joutuu talonpoikaiston yksityistalouden harteille.

Edelleen nämä lehdet pahanilkisesti viittaavat siihen, että Stalinkin muka olisi jo huomannut, mihin ollaan menossa ja asettanut jarrut kollektivisoimisen eteen. Kaikki nämä Neuvostoliiton taloudellisen tilanteen kuvaukset ovat tietenkin samanlaista vääristelyä kuin mitä ennenkin on harjoitettu. Ensinnäkin on kollektivisoimistoiminnan hidastuttaminen johtunut siitä, että jo nyt on sitä viety eteenpäin suhteellisesti suuremmalla vauhdilla, kuin mitä viisivuotissuunnitelma edellyttää. Toiset taloudellisen toiminnan alat eivät näet ole jaksaneet kulkea rinnan tämän huikean kehityksen kanssa. Lisäksi on talonpoikaiston yksityisviljelysten kollektiivisoiminen tapahtunut niin nopeaan, että ei ole kyetty hankkimaan riittävästi koneistoja niiden tehokkaaseen viljelykseen.

Toiselta puolen ilmoitetaan, että mitään suurempaa siemenviljan pulaa ei kylvön aikana tule olemaan, sillä jo nyt on varattu riittävät varastot, vaikka laajat kollektiivit ovatkin lisänneet suunnattomasti siemenviljan kysyntää. Ja tämähän ennen kaikkea on tärkeä ehto kollektiivien menestykselle.

Vaikka kulakkien sabotaasi onkin jarruttanut yhteisviljelyssuunnitelmien toteuttamista, on tämä tavaton kumouksellinen uudistus toteutettu yli kaikkien ennakkoarvioiden ja tulosten odotetaan osoittavan maanviljelyksen tehostamista arvaamattomassa laajuudessa. Kapitalistilehdet osuvat tietenkin väärään arvostellessaan neuvostotaloutta samojen perusteiden mukaan kuin riistovoittoon perustuvaa kapitalistista tuottantoa. Sosialistisen teollisuuden ja maatalouden edistymistä on arvosteltava sen mukaan, miten tehokkaasti se kykenee palvelemaan Neuvostovaltion ja sen työläisten sekä talonpoikaiston tarpeita, eikä voittonäkökohtia silmälläpitäen. Juuri sen johdosta, että sosialisoitu tuotanto perustuu toisille tekijöille kuin kapitalistinen tuotanto, ei Neuvostoliitossa ole sellaista taloudellista kriisiä, minkä kourissa koko kapitalistinen maailma parhaillaan kamppailee.

Maalisk. 6 päivän mielenosoitusten opetuksia

Taloudellinen kriisi Canadassa ei ole lieventymässä. Työttömyys, joka saattoi kymmenettuhannet työläiset kaduille mielenosoituksiin maalisk. 6 päivänä, on jatkuvasti lisääntymässä. Kaikki uskottelut, että kapitalismi Canadassa olisi "vakiintuneempi" ja paremmin "järjestetty" kuin muissa maissa on viimeisten kokemusten valossa osoittautunut valheeksi. Teollisuus toisensa jälkeen joutuu osittaiseenseisaukseen. Muina vuosina tavallisesti huomattavissa olevasta liike-elämän vilkastumisesta kevään tullessa, kun sesonkiajan työttömyys lähestyy loppuaan, ei tänä keväänä ole näkynyt merkkiäkään.

Tähän nähden joukkotyöttömyyden johdosta toimeenpannut mielenosoitukset maalisk. 6 päivänä on pidettävä ei ainoastaan merkkeinä laajojen proletaaristen joukkojen radikalisoitumisesta, vaan yhtenä otteena taistelussa, joka tulee jatkumaan työväenluokan taholta, ja keskittymään edelleenkin työttömyyskysymyksen ympärille, mikä kapitalistisen kriisin kärjistyessä muodostuu tärkeimmäksi kohdaksi luokkataistelurintamassamme.

Kommunistipuolueiden asettuminen työttömyystaisteluin johtoon on osoittautunut täysin oikeaksi, kuten maalisk. 6 päivän kokemukset ovat opettaneet. Tämän kautta pääsi puolue m.m. Canadassa läheisempään kosketukseen työläismassojen kanssa, joskin esiintyikin paljon puutteellisuuksia mielenosoitusten valmistamisessa. Puolueen agit.-prop.-jaosto ilmoittaa, että mielenosoitusten suoranaisena tuloksena ol lukuisten uusien jäsenten yhtyminen kommunistipuolueeseen.

Kapitalismin sisäiset ristiriidat Canadassakin ovat erittäin silmäänpistäviä. Huolimatta siitä, että vielä on suunnattomat luonnonrikkaudet ovat kapitalistit havaitsemassa saalistusmahdollisuuksia canadalaisille sekä ulkomaalaiselle pääomalle. Luokkavastakohtain kärjistymisen esiintyy täällä samanlaisten työkiistojen, lakkojen, palkkain alentausten, liikatuotannon ja markkinasekaannuksen muodossa kuin muuallakin ja kasvava työttömyys sekä työläisten elinehtojen kurjistuminen johtaa joukkojen tasaiseen lisääntymiseen. Näissä oloissa on kommunistipuolueen osoitettava, että se pystyy kulkemaan tapahtumien tasalla eikä jälkipäässä. Maaliskuun 6 päivän mielenosoitukset, niin suurimerkityksselliset kuin ne olivatkin, eivät saa jäädä irrallisiksi tapahtumaksi, vaan niistä on jatkettava eteenpäin mobilisoidakseen joukot ja tehdäkseen työväkisiksi ne tuloksen, jotka mielenosoitusten kautta saavutettiin. Tämä pitää paikkansa erittäinkin ranskalaisten oma-aloitteiset mielenosoitukset todistavat maaperän olevan kypsän kommunistisen liikkeen levenemiselle canadalais-ranskalaisten keskuudessa.

Ammatillinen liike

Eri puolilta maailmaa

Ruotsissa on 8 tunnin työaikalaki vain vällaikainen. Työnjohtajien tehdessä (Arbetsleraren) oli siitä kirjoitus, jossa oli m.m.: Kun lakia on kokeiltu vuosikymmenen ja se vastannut suurin piirtein odotuksia, kun teollisuus on vaihtelevine valheineen kyennyt kantamaan tämän lyhennetyn työajan taakan suuremmitta haitoitta ja kun uusi järjestys on jo kauan sitten kasvanut vahvaksi ja lujaksi, niin ei ole mitään järjellisiä syitä pitää sitä luonteeltaan väliaikaisena. Me työnjohtajat emme ole sen alaisia, mutta me tulemme työssämme alati sen kanssa mitä läheisimpään kosketukseen, jonka takia asian päätöksen täytyy kiinnostaa valveutunutta työnjohtajaa.

Ei kukaan ihminen uskone tässä maassa vakavasti, että 8 tunnin lakia voitaisiin järkyttää, ja niitä on jotakuinkin vähän, jotka pitäisivät sitä toivottavana — selostaa Arbetsleraren.

•

Työehtolaistelujen määristä alkaa tulla selostuksia viime vuodelta. Niistä voidaan tehdä päätelmiä, onko työläisten taistelutarmo ja liikehtiminen lisääntynyt sillä alalla.

Saksasta on esitetty seuraavat toisiinsa verrattavat vuosinumerot.

V. 1927 otti lakkoihin osaa 233,-000 työläistä, sulkuihin 270,000, yhteensä noihin taisteluihin 503,000. Työpäiviä meni niihin 6 miljoonaa, joista 2.9 milj. lakkoihin.

V. 1928 osallistui lakkoihin 328,-000 työläistä ja sulkuihin 452,000, siis taisteluihin yhteensä 780,000 työläistä. Lakoissa hävisi 8.5 milj. työpäivää, suluissa 11.8 milj., yhteensä 20.3 milj. työpäivää.

V. 1929 osallistui lakkoihin 115,-000 työläistä, sulkuihin noin 95,000, siis taisteluihin yhteensa 210,000. Lakoissa hävittiin 1.8 milj. työpäivää, suluissa 2.1 miljoonaa.

Noissa selostuksissa on erittäin huomattava se, että työnantajien toimeenpanemissa ja jatkamissa suluissa on menetetty enemmän työpäiviä kuin lakoissa.

•

Palestinasta saapuneiden tietojen mukaan oli Haifassa tammikuun 11 ja 12 päivinä koolla arabialaisten työläisten kongressi, joka edusti useita tuhansia arabialaisia työläisiä. Kongressissa todettiin mitä rälkein arabialaisen proletariaatin sorto: ammattiliittojen kieltäminen, työpalkkojen mitättömyys, rajoittamaton työpäivä, pleksämiset, yhteiskunnallisen vakuutuksen puuttuminen kokonaisuudessaan jne.

Kongressissa esiintyi useita työläisiä, jotka hyökkäsivät räikeästi hallitusta vastaan. Kansallisien reformistien vastustuksesta huolimatta laativat vallankumouksselliset ainekset vallankumouksellisen ohjelman, jossa alleviivataan taistelua Englannin imperialismia vastaan. Kongressissa käytiin kaiken aikaa kärjistynyttä taistelua vallankumouksellisten ainesten ja kansallisten reformistien välillä. Kongressi sai tervehdyksiä naapurimaiden arabialaisilta työläisiltä, imperialismivastaiselta liitolta y.m.

Päätöslauselmien joukossa on useita hyvin tärkeitä vallankumouksellisia päätöksiä, kuten esim. vallankumouksellisten ammatillisten järjestöjen muodostamisesta kaikkiin arabialaisiin maihin, poliittisten vankien vapauttamisvaatimus j. n.e.

Kongressi valitsi toimeenpanevan komitean yksinomaan työläisistä.

•

Englannin puuvillateollisuuden työläisten keskuudessa on tehty vaatimuksia palkkojen korottamisesta. Korotuksia ei myönnetä hyvällä. Lakkoon lähtemistä puolsi äänestyksessä 92,142 ja vastusti 43,531. Järjestöjen johtohenkilöt ovat koettaneet vilvyttää taistelun alkamista silläkin syyllä, että hallitus on asettanut komitean tutkimaan puuvillateollisuuden tilaa. Kun tulisi selostus siitä, olisi asiaa harkittava sen perusteella.

Taistelu uhkasi puhjeta siitä huolimatta helmikuun alussa. Kun eräs tehtailija ilmoitti Oldhamissa erottavansa työläisensä, levisi ajatus, että toisten oli lähdettävä tukemaan noita työläisiä kamatuslakolla. Tehtailijoiden liitto vastasi siihen uhalla, että sulkee töistä pois 200,000 puuvillateollisuuden työläistä.

•

Argentiinassa on rautatieyhtiöitä, jotka harjoittavat liikennettä maan eri puolilla. Vilkkaita liikenneaikoja on eri aikoina eri osissa maata. Vilkkaan ajan mentyä vähennetään rautatieläisiä. Yhden yhtiön vähentämiä on joutunut työn puutteeseen, vaikka toisaalla oleva yhtiö on samaan aikaan ottanut lisäkenteen vilkastumisen takia lisää väkeä. Sillä pelillä on kartutettu huonon järjestelyn takia työttömiä. Rautatieläisten liitto on koettanut korjata tuota epäkohtaa. Se on saanut vihdoin sopimuksen, jonka mukaan työläisiä lisäävän yhtiön on otettava etusijassa työhön toisen yhtiön vähentämiä vakinaisia rautatieläisiä. Liitto pitää näistä luetteloa ja esittää sen mukaan, keitä on otettava.

Tämä huomattava sopimus ei koske tilapäisiä töitä.

Mikä on tehdaslehti?

Julkaisemme allaolevassa I. Elvinin selostuksen tehdaslehdistä, jotka ulkomailla ovat vallankumouksellisen työväestön kesken yleisesti käytännössä. Olisiko meilläkin mahdollisuuksia jossain muodossa soveltaa tätä propagandakeinoa?

Eissenin metallurgissa tehdasjättiläisissä, Fordin ja Packardin autotehtaissa Detroitissa, Etelä-Walesin kaivoksilla, Sitroenilla Pariisissa, Siemensillä Berlinissä, — sadoissa ja tuhansissa suurissa ja pienissä tehtaissa on jo muutamien vuosien kuluessa julkaistu vallankumouksellisia tehdaslehtiä. Porvarillisiin hyvin painettuihin ja mallikelpoisti kuvitettuihin sanoma- ja aikakauslehtiin verraten ne näyttävät avuttomilta, melkeinpä surkeilta.

Todellakin niitten ulkonäkö on jotenkin vaatimaton. 2—4 sivua on kuin sääntö; 5—6 sivua on harvinainen poikkeus. Vain verraten pieni prosentti näistä lehdistä painetaan kirjapainossa; valtavasti suurempi osa kirjoitetaan kirjoituskoneella ja monistetaan monistuskoneella tai hehtografilla. Paperi on melkein aina huonoa; senvuoksi teksti pian kuluu, — ja nykyään niitä on melkein mahdoton lukea, jos ne ovat ilmestyneet pari kolme vuotta sitten. Niissä on myös piirroksia, — primitiivisiä karrikatyyrejä, tehtaitten itseoppineitten pilapiirtäjien tuotteita.

Mutta siitä huolimatta mister Ford on kovin kiukkuinen varsinkin kolmesta lehdestä, joille on annettu hänen nimensä: kaksi "Ford Workeria" ilmestyy Detroitissa ja kolmas Buenos-Airesissa, nimeltään "Ell obrero re le Ford". Sillä nämä lehdet vaatimattomasta ulkoasustaan huolimatta, ne kun julkaistaan kapitalististen maitten teollisuuslaitoksissa, ovat vakavia vihollisia, jotka kapitalistien on otettava huomioon. Satojen tehdaslehtien joukko on todellinen taistelufalangi, se on torvensoittaja jokä kutsuu joukoja järjestäytymään ja taistelun.

Onko ihme, jos kapitalistit vihataan, että niitä vainotaan, että niitten toimittajia koetetaan molbeterata ehtaista, istuttaa vankiloihin, lähettää maanpakoon?

Ensimäisellä sijalla tehdaslehtien ilmestymisen lukumäärään nähden on Saksa, siellä ilmestyy 600 erinimistä tehdaslehteä. Melkein kaikkien lehtien painosmäärän voi merkitä kolminumeroisilla luvuilla. Kuitenkin muutamat lehdet ovat saavuttaneet jo varsin merkittävän levikin. Niinpä yksi vanhimmista ja parhaimmista tehdas-taisteluelimistä, berliniläinen "Siemensläisten kotivaajainen", joka vuodesta 1923 on ilmestynyt Siemensin tehtaissa, levisi nykyään 10,000 kappaleen painoksena, 5 pfenninkiä numero.

"Kovaääninen" ilmestyy kerran kuukaudessa, kuten suurin osa tällaisia lehtiä, ja painetaan kirjapainossa. Mainitkaamme muutamia muita Saksassa ilmestyvistä tehdaslehdistä: "Loinin yhtynyt proletaari" (Hallen valtavan suurissa kemiallisissa tehtaissa). "Oppelin proletaari" (Oppelin kölniläisissä autotehtaissa). "AEGrolet" (Yleisen sähköyhtymän' tuotantolaitoksissa) ja joukko muita.

Ranskalaiset, tshekkoslovakialaiset, amerikalaiset, saksalaiset, englantilaiset tehdaslehdet ovat ensiluokkaisia taisteluasiakirjoja. Julkaistuina kerran kuukaudessa ja sidottuina kiinteästi tuohon tai tähän teollisuuslaitokseen ne antavat selvän, tuoreen kuvan proletariaatin elämästä.

Erittäin suurimerkityksellinen on tehdaslehtien vaikutus erikoisten "Tähti" valaisee ja kenen asialla se on. Voinen tässä huomauttaa niille ken "Tähteä" seuraa, että sillä on vielä yksi neljäs osa sivua sellaista paikkaa jossa vielä löytää känsäkourien kirjoituksia nimittäin "The Star Letter Boxissa'. Miten kauan sinne saadaan ajatuksia lähettää on kai sallimus. Tämä sama lehti on palstoillaan mustannut työttömien ja kommunistien toimintaa, joten se on kaukana puoluettomuudesta. Ahdasta tuppaa olemaan kuten kaikialla muuallakin, lentolehtisiä eivät halusta enään paina, joten meille onkin noussut kysymys semmoisen pienen nyrkkikoneen ostamisesta jolla voidaan ilmoittaa tilaisuuksistamme. Työttömien kokouksia tullaan jatkuvasti pitämään uhkauksista huolimatta, sillä vastahan taitselumme ovat alussa. Tämän ottakoon huomioon toverit jotka vielä nyt saa raataa. Kohta kalt Henrykin antaa lomaa, sillä kansa on ostokyvytöntä. Siis työläisenä nouse tukemaan puoluetta joka taistelee sinunkin etujesi puolesta. Älä ole tietämätön, ota lähemmin osaa ole tehtäviesi tasolla, nykyaika kutsuu sinuakin järjestäytymään. Jos et ole mukana järjestyneitten kanssa niin älä myöskään osallistu avustamaan vastavallankumouksellisia, siitä kyllä pitää porvaristo huolen j.n.e.

Naiset täällä rajakaupungeissa astuvat miesten yli mikäli on kysymyksessä vallankumouksellseiksi kehittyminen. Kokoukset ovat säännöllisiä, puhevuorot, johtaen päätöksiin, merkataan pöytäkirjoihin. Ei ole kuten miesväen keskustelut alhaista kinailua. Kehittävät väittelyt ja järjestetyt tilaisuudet semmoiseen tarkoitukseen on kutinsa pitävät kysymykset ja vastaukset. Mikä on sen kehittävämpää?

Toronton uutisia

Puolustusliiton hyväksi oli meillä iltama viime sunnuntaina. Tässä oli tilaisuus kuulla toveri Martin Hendricksonin puhetta, jossa veteraani kiintoisalla tavallaan selitteli päivän kysymyksiä ja yleisö oli niin sanoaksemme yhtenä korvana, eikä kumma, sillä häntä kuunnellessaan jokainen tietää kuuntelevansa puhetta, jossa aslat on käsitelty selväpiirteisesti, jota ikävä kyllä kuulee harvemmin. Tuntuu vain kuin sunnuntai-illan puhetilaisuuden järjestämissä otisi ollut jotakin vikaa, sillä tarpeeksi laaja yleisö ei sitä tiedä nyt, että osanotto tulisi jotenkin paljon paremmaksi niin myöhään, että se pitä lopettaa ilka lyheen näytäskappaleen tieltä, ja se oli vahinko, sillä Martti meni taasen Yhdysvaltain puolelle, ja kukaties kuinka pitkäksi aikaa.

Ei kappalettakaan kyllä mikään vaivannut. Se oli niheeltaaa keskisertaista parempi, sia esitettiin kaikella kunnialla. — E.

"V. ja U-seura "Yrityksen" yleinen kokous pidetään Spadina-haalilla maanantaina tk. 31 pnä klo 8 illalla. Esillä koko seuran jäsenille hyvin tärkeitä asioita. Koettakaapa saapua joukolla ja tuokaa myöskin uusia jäseniä tullessanne.

Puheenjohtaja.

Rajakaupunkien uutisia

Jälkeen maalisk. 6 p. ei ole voitu mitään huomiota herättävää kokousta työttömien keskuuteen järjestää, kun se lehti, jota osa meikäläisistäkin kutsuu puolueettomaksi on lakannut ottamasta vastaan rahallisia ilmoituksia. Ottaen tietenkin huomioon sen että me työttömät olemme poikkinaisia, vaikka ei yhtään ilmoitusta ole siinä vielä kysytty ilmoittamaan jumalan maksun päälle. Se siitä, ei kannata mainita enempää, täten vaan päästään huomaamaan kenelle paikkakuntamme "Tähti" on tarkoitettu. Tällöin niitten luku lisääntyy, ne alkavat ilmestyä useammin. Mainitkaamme yksi esimerkki. Viime vuoden maaliskuussa Berlinissä ilmestyi 71 lehteä (yhteinen painosmäärä 110,650 kappaletta), mutta huhtikuussa, siis vapunpäivän edellä niitä jo oli — ei vähempää kuin 160 lehteä, joitten yhteinen painosmäärä oli 275,000 kappaletta. Tämä lukumäärä laski kesäkuun kuluessa melkein puoleen, mutta kansainvälisen punaisen päivän, elokuun 1:n, lähestyessä alkoi niitten lukumäärä jälleen kasvaa.

Kommunistisen nuorisoliittojen tehdassolut julkaisevat erikoisia nuorisoliittolais-tehdaslehtiä, joita varsinkin Ranskassa ilmestyy huomattavan paljon. Ja kun jokin aika sitten Saksan kommunistisen nuorisoliiton keskuskomitea julisti nuorison tehdaslehtien kilpailun, esitettiin siihen 41 nuorisolehteä. Parhaimmaksi tunnustettiin nuorisoliittolais-kirjapainotyöntekijäin lehti, joka ilmestyy Berekan kirjapainossa Berlinissä. Tapaa myös, vaikka tosin sangen harvoin, naisten erikoisia tehdaslehtiä ("Die Ruferin", "Die Schtimme der Gernz-Arbeiterin" y.m.).

Vaivalla synnytetty ja vapauden ja elämän menettämisen uhalla hankittu tehdaslehti on kallis vieras työläiskodissa. Eivätpä suotta työläiset pommita vaatimuksilla, että tehdaslehtijä on julkaistava mahdollisimman useita ja säännöllisesti. Olkoonpa, että sitä lampun valossa on vaikea lukea, — sen organisatoorinen voima on sangen suuri ja tulee vielä kasvamaan yhtärinnan proletaarisen liikkeen kasvun kanssa.

I. Elvin.

Kirje Amerikan Kom. puolueen keskuskomitealle

Puolueen suomalaisia jäseniä varten

Kommunistisen kansainvälisen toimeenpanevan komitean poliittinen sihteeristö on osoittanut Amerikan kommunistisen puolueen keskuskomiteelle seuraavan kirjeen, jossa käsitellään tilannetta sikäläisessä puolueessa sekä suomalaisten joukkojärjestöjen keskuudessa syntyneitä jakautumisia. Kuten otsikosta ilmenee on tämä asiakirja osoitettu puoluejohdon kautta puolueen suomalaisille jäsenille.

Kalliit toverit!

Se jakautuminen, mikä nykyään on tapahtumassa Amerikan Komm. Puluetta tähän asti seuranneiden suomalaisten järjestöjen keskuudessa, on verrattavissa niihin oppportunistien eroamisiin kommunistisista puolueista, joita nyt sodan jälkeisen kapitalismin kolmannen kauden alussa on tapahtunut useissa eri maissa: Saksassa, Tshekkoslovakiassa, Ruotsissa j.n.e. Lähinnä ehkä juuri Haiss'in keikaukseen Tshekoslovakiassa, sillä pääerotuksella, että Halonen Yhdysvalloissa oli pesiytynyt, ei punaisen ammattijärjestön, vaan "vasemmistolaisen" Keskusosuuskunnan johtoon.

I.

MITEN NYKYINEN OIKEISTOLAISUUS ON KEHITTYNYT

Tämä on nyt kolmas jakautumisaste siinä prosessissa, jonka kautta Amerikan suomalaisen työväenliikkeen keskuudessa on radikalisoitumista tapahtunut viimeisten viidentoista vuoden kuluessa. Ensimäinen jakautuminen tapahtui v. 1914 IWW:läisten erotessa Sosialistiseen puolueeseen kuuluvasta suomalaisesta federationista ja ryhmittyessä "Industrialisti"-lehden ympärille. Useat taistelukykyisimmät ainekset IWW:läisistä jo muutaman vuoden päästä palasivat Sos. Puolueeseen, kunnes Venäjän sekä Suomen vallankumoustaistelujen vaikutuksesta, sodan likvideeraustilanteessa, alkoi uusi jakautuminen, joka johti v:n 1920 lopulla koko suomal. järjestön eroamiseen Sos. Puolueesta. Samalla erosivat suomalaisen työväen järjestöstä "Raivaaja"-lehden ympärille ryhmittyneet sosialidemokraatit, jotka samoin kuin "Industrialistin" ympärillä edelleen pysyvä osa IWW:läisiä jäivät edustamaan puhtaasti porvarillistä (samalla myös Neuvostovastaista) työväenliikettä Amerikan suomalaisten keskuudessa. Sitä vastoin pääosa suomal. työväenjärjestöä — kolmen päivälehden kera — kuiki alkavan kommunistisen liikkeen mukana.

Aluksi tämän jälkeen kävi suomalainen kommunistinen toiminta tavallaan elävämmän vallankumouksellisen innostuksen merkeissä, joskin liian ahtaissa puitteissa, mikä johtui silloin koko Yhdysvaltain kommunistista liikettä haittaavasta radikalismin lapsentaudista (varsinkin liika konspiroimisesta). Mutta sen jälkeen kun maanalainen toiminta muutettiin kokonaan julkiseksi, kun perustettiin Workers Party, ja suomal. federation kokonaan liittyi siihen, muuttui suomalaisten järjestöjen elämä ja toiminta tosiasiassa lähes samanlaiseksi, kuin se oli ollut ennen Sosialistipuolueen yhteydessä, joskin nyttemmin oltiin ulkonaisesti — ja hyvässä uskossa — vallankumouksellisen, kommunistisen lipun ympärillä.

Tämä järjestötoiminnan puuttuminen, jopa opportunistinen räikeä kaikkia taisteluasiakirjoja. Julkaistuina kerran kuukaudessa ja sidottuina kiinteästi tuohon tai tähän teollisuuslaitokseen ne antavat selvän, tuoreen kuvan proletariaatin elämästä.

Erittäin suurimerkityksellinen on

TILATKAA VAPAUS

AHAA
SUOMEEN

Suomen M:kka-

920

lan Dollarista

...maksuista:
...$50.00, 60.
...$50.00—$100.00, 80.
...$100.00 ja
...$500.00 ja sitä al-
...dollarilta.
...lahetyksistä ovat lä
...$3.50 lähetykseltä.
...ahaa ostettaan. Kurss
...Smksta.
...hetykset osotteella:

APAUS,
SUDBURY, Ont.
...ilettejä myydään.
...akaa pitettiasioita

...ottavat rahavälityk-
...myöskin:

VAPAUS
ARTHUR BRANCH
...Bay Street,
...Arthur, Ontario

MONTREAL BRANCH
...St. Antoine St.,
...ntreal, Que.

...RO KIVINEN
...and Lake, Ont.

...HN VUORI
...Porcupine, Ont

...ES HAAPANEN,
...pa, Timmins, Ont.

...HN WIRTA,
...Ave., Toronto, Ont

...VID HELIN,
...nnilla keski-Ontariossa

...ealin uutisia

...lanne Montrealissa ...n tiukemmaksi. Talvi- ...on loppuneet ja suu- ...ehiä tulleet kaupunkiin, ...ä työttömien armeijaa. ...lla hirvittävän suurek- ...in toivelta ei ole tai ...kesätöiden alkamisesta ...vain puustataan, yhä ...työttömäin armeijaan ...ena puustausvälineenä ...:n uuden asemaraken- ...n alkaminen, Beauho- ...työt y.m.m. houkutte- ...set, joiden perusteella ...kkoa kokoontunut ta- ...pl. Kanavatyö on vä- ...mutta asematöiden al- ...ole merkkiäkään.

...on tässä joukossa ...on, ehkä enempi kuin ...a tähän aikaan. Useat ...tuneet tänne näiden ...työpaikkojen perusteel- ...ä nykyisen työttömyy- ...n päivän polttavin ky- ...älkä astuu eteen vaka- ...aisia työttömiä kokoon ...me haalille t.k. 24 päi- ...een, jossa keksustelivat ...ensinnäkin kääntyä ...uliviraston puoleen ja ...jotain apua, ja toi- ...in vaatia että konsuli- ...ilmotuksen Suomen ...tölle, että se lopettaa ...lheelliset laivakomppa- ...kset, joilla houkutel-

...saattamaan kannatta- ...n j.n.e.

...tä pikkuporvarillisesta ...stä varsinaisesti olivat ...dem. "Raivaajan" ryh- ...alistinen "Industrialis- ...niin ulottui sen vaiku- ...n myös Worker (Com- ...tyn suomalaiseen jär- ...sti oikeistolaistuttava- ...ena. Tätä oikeistolais- ...ntyi eniten kahdella ...uomalaisten työväen- ...elämässä ja osuustoi-

...laiset työväenyhdistyk ...unpitäen on ollut kes- ...a ylipäänsä Yhdysval ...suomalaisen siirtolais- ...kyään noin 150,000 ...kuudessa, ovat olleet ...poliittis-kulturillisir ...eja, jotka ovat hom ...lleen yhteensä yli 150 ..., joilla on omat kir ...malehdet, kustannur ...telmäseurat, laulu- j ...urheiluseurat, nuori ...stot j.n.e. Kaikki tämä ...täältä kylläkin todis- ...alaisten toverien huo- ...organisaatoorisesta ky- ...toisaalta myös oso- ...än erityisen heikosti ...apautua kansallisestr ...udestaan ja sulkeutu- ...n sekä sulautua ame ...ympäristöönsä. Ulko ...nisaatooristen tulosten ...a, kuten uusien jäsen- ...jen hankinta työväen- ...sekä lehtien levitys, oli ...ekki hallitsevaksi pää-

laan työläisjoukkoja lähtemään tänne. Myöskin päätettiin kokouksessa, että aletaan suuremmassa mittakaavassa ottamaan osaa yleensä canadalaisten työläisten taisteluihin ja heidän toimintaansa, eikä suinkaan aina vain anneta ymmärtää että me siirtolaisina olemme sivussa emmekä halua olla heidän kanssaan taisteluissa mukana. Työttömäin kokousten järjestäminen ja mielenosoitukset ovat juuri niitä joihin tullaan joukkoina ottamaan osaa.

Kaupungin työttömäin komitea on taasen järjestänyt kokouksia joka viikko ja yleisen työttömäin kokouksen huhtik 17 päiväksi, silloin voidaan joukolla mennä ottamaan osaa tähän ja myöskin mahdollisesti järjestettävään kulkueeseen. Työttömäin komitea on alkanut valmisteluihin jo tämän päivän järjestämisestä ja kommunistipuolue lupaa antaa kaikki tukensa tämän päivän ja yleensä kaikkien työttömäin kokouksien järjestämisessä.

Savon sydämessä, nauruhermoja kutkuttava kappale, tullaan esittämään toistamiseen huhtik. 6 päivän iltana. Pitäkääpäs jokainen mielessä että muistatte saapua katsomaan josko Asarias sen akan sitten saa vai pitääkö hänen sittenkin jäädä vanhaksi pojaksi, kuten hän sitä kirkkoherralta kysäsee.

Työväen puolustusliiton kuukausikokous on huhtik. 6 p. kello 2 iltapäivällä.. Kaikkien jäsenten olo kokouksessa on tarpeellista ja uusia jäseniä voi ilmoittautua kokouksessa. Kokous pidetään S. J. osaston talolla.

Vapaa keskustelukokous pidetään osaston talolla huhtik. 6 p. kello 3 iltapäivällä. Kokouksessa on ensin keskustelukysymys, johon jokaisella on oikeus ottaa osaa ja sen jälkeen on vähän muuta ohjelmaa. Tilaisuus on järjestetty kasvatuksellisessa tarkoituksessa, ja sunnuntai-iltapäiväksi sen takia, että jokainen voi ottaa osaa. — J. S.

Eri paikkakunnilta

Garson Mine, Ont.

Kevään tullessa. — Nyt kun luonto alkaa riisuuntua talvisesta valpastaan, niin ihmisten mieletkin alkavat käydä vähän vilkkaimmiksi ja iloisemmiksi. Ja monikin ehkä ajattelee, luonnossa tapahtuvia muutoksia ja myllerryksiä, mitä tapahtuu säiden vaihtuessa, esimerkiksi talvesta vaihtuen kesä. Mutta moneltakin ehkä jää ajattelematta ja huomaamatta ne muutokset ja taistelut, mitä me työtätekevä luokka joudumme käymään jokapäiväisessä olemassaolomme taistelussa. Sillä esimerkiksi meille jotka työskentelemme maan uumenissa, ja nostamme sieltä aarteet päivän valoon, on elämä taistelua, kuten kaikille muillekin työläisille. Se luulisi panevan ajattelemaan, mitä elämä todellisuudessa on. Ja mitä se nykypäivinä meiltä työläisiltä vaatii. Sillä luokkien välinen taistelu käy aina päiväpäivältä yhä selvemmäksi ja räikeämmäksi, kun vanha järjestelmä aikansa eläneenä yrittää seistä jaloillaan, jota vastoin työtätekevä luokka alkaa nousta vatimaan sille kuuluvia elämisen oikeuksia. Ja tässä taistelussa meillä olisi itsekullakin paikkamme täytettävänä. Ei meidän saisi enää olla sivustakatsojia ja varrota sitä mitä toiset työläiset hommaa, ja ainoastan nauttia niistä saavutuksista mitä toiset työläiset ovat ennen saavuttaneet ja yhä edelleen saavuttavat.

Nyt kun meille on tänne perustettu Canadan suomalaisen järjestön paikallinen osasto, niin meillä on kaikilla tilaisuus liittyä siihen jäseneksi ja ruveta toimimaan siinä itsemme ja tovereittemme kehittämiseksi. Sillä suomalainen järjestö juuri on sellainen valistusjärjestö, joka on koonnut ja kokoo suomalaiset siirtolaiset kautta laajan Canadan

Garson Mine, Ont.

Kevään tullessa. — Nyt kun luonto alkaa riisuuntua talvisesta valpastaan, niin ihmisten mieletkin alkavat käydä vähän vilkkaimmiksi ja iloisemmiksi. Ja monikin ehkä ajattelee, luonnossa tapahtuvia muutoksia ja myllerryksiä, mitä tapahtuu säiden vaihtuessa, esimerkiksi talvesta vaihtuen kesä. Mutta moneltakin ehkä jää ajattelematta ja huomaamatta ne muutokset ja taistelut, mitä me työtätekevä luokka joudumme käymään jokapäiväisessä olemassaolomme taistelussa. Sillä esimerkiksi meillä jotka työskentelemme maan uumenissa, ja nostamme sieltä aarteet päivän valoon, on elämä taistelua, kuten kaikille muillekin työläisille. Se luulisi panevan ajattelemaan, mitä elämä todellisuudessa on. Ja mitä se nykypäivinä meiltä työläisiltä vaatii. Sillä luokkien välinen taistelu käy aina päiväpäivältä yhä selvemmäksi ja räikeämmäksi, kun vanha järjestelmä aikansa eläneenä yrittää seistä jaloillaan, jota vastoin työtätekevä luokka alkaa nousta vatimaan sille kuuluvia elämisen oikeuksia. Ja tässä taistelussa meillä olisi itsekullakin paikkamme täytettävänä. Ei meidän saisi enää olla sivustakatsojia ja varrota sitä mitä toiset työläiset hommaa, ja ainoastan nauttia niistä saavutuksista mitä toiset työläiset ovat ennen saavuttaneet ja yhä edelleen saavuttavat.

Nyt kun meille on tänne perustettu Canadan suomalaisen järjestön paikallinen osasto, niin meillä on kaikilla tilaisuus liittyä siihen jäseneksi ja ruveta toimimaan siinä itsemme ja tovereittemme kehittämiseksi. Sillä suomalainen järjestö juuri on sellainen valistusjärjestö, joka on koonnut ja kokoo suomalaiset siirtolaiset kautta laajan Canadan

tarkoitukseksi (samoin kuin tässä takavuosina esim. Ruotsin Komm. puolueessa), että sen ohella järjestötoiminnan poliittinen ja ylipäänsä aatteellinen sisältö jäi aivan sivuasiaksi, väille vakavaa huomiota ja säännöllistä huolenpitoa. "Luokkataistelu" oli kyllä näiden joukkojärjestöjen keskeisimpänä kunnuksena, mutta käytännössä jäi niiden toiminnassa yhä harvinaisemmaksi poikkeukseksi osanotto edes jonkinlaisiin työväen luokkataisteluihin (Sacco-Vanzetti kamppanja, jotkut vaalitaistelut). Ehkä paras osa näiden joukkojärjestöjen toimintaa on ollut se, kun on järjestetty varojen keräyksiä sellaisiin tarkotuksiin kuin Neuvosto-Venäjän nälänhätäisille, oikeusavuksi Michiganissa vangituille Komm. Puolueen johtajille, Suomen vallankumoukselliselle "Työväenpuolueelle" ja "Daily Workerille" sekä viimeksi Gastonian lakkolaisille. Suureksi osaksi kuitenkin tulojen hankkimisessakin oli ainoastaan silmämääränä pelkkä yhdistystalojen ja "seurain" oma ylläpito, ja keinona siihen tanssitilaisuuksien y.m. tyhjänpäiväisen, jopa usein vahingollisenkin ajanvietteen järjestäminen.

Se **uudestikäsittely**, jonka KP:n johto v. 1926 puolueen yleisen reorganisation yhteydessä toimeenpani myös suomalaisissa järjestöissä, oli välttämätön ja organisatooriselta muodoltaan kylläkin oikea toimenpide. Mutta puolueen johto ei yrittänytkään tämän tärkeän organisatoorisen uudistuksen valmistamiseksi suorittaa mitään syvällemenevää poliittista, todella bolshevistista valistustyötä. Suomalainen joukkojärjestö muutettiin muodollisesti puolueen ulkopuolella olevaksi suomalaisen työväen klubijärjestöksi, ja sen jäsenistä jäi ainoastaan noin viides osa 7-8,000:sta noin 1,600) kommunistipuolueen jäseniksi sen yleisiin soluihin ja sen fraktioiksi suomalaisen joukkojärjestön sisälle. Epäilemättä jäi tällöin poliittisen valmistelun puutteessa puoluejärjestöjen ulkopuolelle koko joukko sellaista proletaariainesta, josta olisi voinut kehittyä parempiakin kommunisteja kuin monesta vanhasta työväenliikkeen miehestä, jotka silloin puolueeseen jäivät jaksamatta luopua vanhasta aatteellisesta painolastistaan. Tässä yhteydessä kylläkin vapauduttiin muutamista koko uudestijärjestelyä vastustavista opportunisteista (Alanne, Askeli, ja sittemmin Boman, Laitinen, Nelson), ja näiden taholta silloin uhkaava järjestöjen hajoitusvaara saatiin torjutuksi. Lehdet saatiin lähemmin puoluejohdon vaikutuksen alaisiksi, josta oli seurauksena niiden toimittamisessa huomattava muutos parempaan. Mutta uutta henkeä ja sisältöä ei järjestöjen toimintaan saatu puhallettua; puolueen fraktsiat ja solut eivät vielä tänäkään päivänä toimi vireästi, ja klubijärjestöjen elämä on entistä tyhjänpäiväisempää ja pikkuporvarillisempaa. Suomalaisten federalistinen karsinoituminen Amerikan kommunistisessa liikkeessä ei vielä suurestikaan ole hävinnyt.

Yhtenä syynä siihen, ettei uudestijärjestely paremmin onnistunut, oli epäilemättä se että kommunistista kehitystä Yhdysvalloissa häiritsi monivuotinen kiihkeä ja suureksi osaksi periaatteeton **ryhmätaistelu**, joka vähitellen tarttui moniin suomalaisiinkin johtaviin toivereihin. Ryhmäkuntaisuus heikensi vastakkaisiin ryhmiin eronneissa tovereissa puolueeseen kuuluvaisuuden tuntoa, jopa sokaisterheitä asettamaan ryhmän edut puolueen etujen yläpuolelle. Se häiritsi puolueen ja varsinkin sen kaaderien kasvattamista periaatteellisen politiikan hengessä rehellisen, proletaarisen vallankumouksellisuuden hengessä, joka tinkimättömän ankarasti edistää vain asian voittoa, s.o. työväen vallankumouksellisen luokkataistelun voittoa, katsomatta persoonallisiin ystäviin tai vastustajiin, tai sotkeutumatta keskinäisiin juonitteluihin, kuten Lovestone, Pepper, Cannon y.m.s. Ryhmätaistelu esti ja häiritsi ylipäänsä rakentavan työn tekoa puolueen jäsenten puolelta luokkataistelurintamalla, heikonsi puolueen toimintaa työväenjoukkojen vetämiseksi ja valmistamiseksi tuleviin suuriin taisteluihin porvaristoa vastaan, sekä suorastaan alensi puolueen arvoa näiden joukkojen silmissä. Vasta Kominternin Exekutiivin viimeinen ankara puuttuminen tähän ryhmätaisteluun pystyi tekemään siitä lopun.

2) Se järjestötoiminnan haara, mikä suomalaisten puolueenjäsenten johdolla hyvin menestyi sodan jälkeisen kapitalismin toisella kaudella — ja erityisesti juuri silloin — oli **osuustoimintaliike.** Keskivaltioissa, missä suomalaisella siirtolaisväestöllä on vankin pesäpaikka, perustettiin lukuisa määrä suomalaisia työväen osuuskauppoja, jopa osuuskauppain tukkuliikekin, "Keskusosuuskunta", joka vaurastui ja pääsi Yhdysvaltain yleisessäkin osuuskauppaliikkeessä suhteellisesti huomattavaan asemaan. Oli ilmeistä että osa suomalaista työväkeä tänä aikana omasi **enemmän** harrastusta pikkuruisten ostosäästöjen keräämiseen ja osuuskaupankäyntiin yleensä, kuin ammatilliseen tai valtiolliseen järjestymiseen ja luokkataisteluun, että se pyrki asettamaan osuustoiminnan viimemainittujen luokkataistelumuotojen **edelle**, niiden **korvaamiseksi** sillä. Enimmän vajosivat oikeistolaiseen viistopyrintöön kuitenkin ne suomalaiset kommunistit, jotka palvelivat Keskusosuuskunnan aparaatissa — etunenässä aijemmin Severi Alanne ja sittemmin Yrjö Halonen. Heille tuli osuustoiminnasta pian miltei kaikkiyhteinen junaluus. Ja joskohta Halonenkin alkoi osuuskauppauransa "vasemmistolaisin" fraasein esiintymällä vanhaa puolueettomuusoppia vastaan (jota suomalaiselle työväelle silloin liian avoimesti tyrkytti liberaalinen "kommunisti", Alanne), niin ennen pitkää Halonen ja kumppanit käytännössä itse lipuivat täysin opportunistisen puolueettomuuskannan ajajiksi ja kaiken todellisen proletaarisen luokkataistelun vastustajiksi.

Kommunistisen Puolueen johto oli Lovestonen kriisin takia koko viime vuoden alkupuoliskon ajan niin sekaisin, että se vasta liian myöhään huomasi, mikä oikeistolaisuuden ruumiillistuma Halosesta oli tullut ja millainen oikeistolaisuuden pesäke oli kasvanut Keskusosuuskuntaan. Oli annettu paljon aikaa kulua hukkaan, minkä olisi pitänyt käyttää voimaperäiseen valistustyöhön suomalaisten työläisjoukkojen keskuudessa, saadakseen Halosen eristettyä ja sen kautta tehtyä vaarattomaksi. Sen sijaan että Halosen erottamisvaatimus nyt tuli puoluekeskuksesta valmistamatta kuin salama kirkkaalta taivaalta, olisi pitänyt jo aikoja ennen tehdä sekä puolueen jäsenille että kannattajille selväksi, mikä syvä periaatteellinen ero, mikä ääretön kuilu oli Halosen ja todellisen kommunismin välillä.

Uuden kolmannen kauden alkaminen Amerikan kapitalismin sodanjälkeisessä vaiheessa oli tehnyt välttämättömäksi myös uuden jakautumisen Yhdysvaltain kommunistisessa liikkeessä. Heti kun vain Kommunistinen Internationale VI maailmankongressissa totesi uuden kauden alkaneen, ja sitä vastaavasti käänsi oman kurssinsa jyrkemmän luokkataistelun tielle, vastasi siihen Yhdysvalloista trotskilaisten opportunistien Cannonin ja Sulkasen pakohuuto kuin sääkähtyneiden huuhkajain ääni. Vähän myöhemmin, keväällä 1929, Kominternin Exekutiivin Avoimeen Kirjeeseen vastasi Lovestonen räikäys. Ja vihdoinkin Exekutiivin X pleenumin jälkeen, missä selvääkin selvemmin osotettiin kaiken maailman opportunisteille ovi, loikkasi Halonen, nähden että poliittinen tilintarkastus oli tulossa, työväen luokkataistelurintamalta karkuun. (Jatk.)

OSUUSTOIMINTA

Osuustoiminnan tuulahduksia Torontossa

Viime sunnuntaina oli siis Toronton osuusliikkeen perustava kokous ja kukaan ei voi sanoa että se oli liian aikaisin, mutta parempihan se on myöhäänkin kuin ei milloinkaan.

Kokouksessa ei paljoa puhuttu osuustoiminnan tarpeellisuudesta, sillä kaikkien mielestä tuntui olevan päivän-selvä, että osuustoimintaa tarvitaan ja kaikkein kipeimmin täällä Torontossa. Epäilemättä voikin sanoa, että täkäläisellä suomalaisella asujamistolla on suoranainen tarve saada oma liike, erikoisesti leipomo-alalle. Ei tarvitse paljoakaan kuulostella, kun sen tulee huomaamaan, ja siksi kai kokous oliikin niin yksimielinen sen tarpeellisuudesta. Ei myöskään ilmennyt mitään epäilyksiä, etteikö liike tulisi menestymään. Osuustoiminnan siemen on usein, voipa sanoa, useimmiten kylvetty paljon epävarmempaan maaperään, kuin mitä täällä. Meillä on suorastaan loistavat edellytykset, kun vaan riittää liikkeellepanovoimaa. Meillä on seisova suomalainen asutus, joka luvultaan nousee tuhansiin, ja joka viikko tulee uusia meikäläisiä kylään, joista aina joku prosentti tulee pysyvästi

Selostus

Sault Ste. Marien suomal. osuuskaupan ylimääräisestä sekä vuosikokouksesta maalisk. 4 päivä 1930.

Kokouksessa oli saapuvilla 35 henkilöä. Ensiksi pidettiin osakkeenomistajain ylimääräinen kokous, joka oli kutsuttu koolle tarkoituksella keskustella johtokunnan laatimista muutosehdotuksista osuuskaupan sääntöihin, joka muuttaisi nykyisen yhtiöperustalla toimivan osuuskauppamme osuustoiminnalliselle pohjalle.

Valittiin kokoukselle virkailijat: Puheenjohtajaksi John Mahlamäki ja kirjuriksi Otto Toivonen, valtakirjain tarkastuskomiteaan Fred Tuominen, Victor Rossi ja Henry Kulmala, puheenvuorojen merkitsijäksi Oscar Latvanen, pöytäkirjan tarkastajiksi Pekka Saastamoinen ja Richard Walden, äänestysvalliokuntan Wm. Lehtinen, Säm Syrjälä ja Jalmar Hilberg, sanomalehtiraporteriksi August Torttila ja Wm. Lehtinen. Vapaudessa ja Industrialistissa päätettiin julaista kokouksesta raportti.

Valtakirjain tarkastuskomitea antoi eslostuksen, että osakkeita oli edustettuna 176 kaikkiaan, joista 96 persoonallisesti ja 80 valtakirjoilla, näihin sisältyen kaksi yhdistystä, nimittän Canadan Teollisuusunionistinen Kannatus Yhdistys ja Canadan Suomalaisen Järjestön osasto n:o 6.

Johtokunnan valmistamista osuustoimintasäännöistä keskusteltiin hyvin mielenkiintoisesti, joka sen jälkeen meni äänestykselle. Ensiksi hyväksyttiin yksimielisesti että osuuskaupan tilivuosi muutetaan kalenterivuoden mukaiseksi. Äänestyksen tulos ollen: uusien osuustoimintasääntöjen puolesta 127 ääntä, vanhojen yhtiösääntöjen puolesta 46 ääntä. Äänestys toimitettiin tähän asti osake ja ääni ja äänestyksen tuloksen seurauksena muuttui siis osuuskauppamme osuustoimintalaitokseksi, jonka jälkeen äänestettiin henkilö ja ääni.

Referaatti vuosikokouksesta, joka pidettiin heti ylimääräisen kokouksen loputtua.

Luettiin johtokunnan toimintakertomus sekä kaupan tilikertomus, josta m.m. ilmeni seuraavaa: Viimeisen kuuden kuukauden liikevaihto kokonaisuudessaan oli 62,955.51, edellisen vuosipuoliskon liikevaihto ollen $60,123,078.63, viime vuosipuoliskon liikevaihto ollen $2,832.39 suurempi edellistä. Yleisvoitto kuuden kuukauden ajalta ollut $6,103, joka tekee 9.6 prosenttia yleismyynneistä ja puhtaaksi voitoksi on jäänyt $1,423.1. Sen jälkeen arvosteltiin mennyttä toimintaa, kaupan hoitoa, johtokuntaa ja palveluskuntaa ja keskustelun tuloksena lopulta yksimielisesti hyväksyttiin toiminta- ja tilikertomus. Päätettiin jakaa 5 prosenttia voittoa osakkeenomistajille ja 2 prosenttia ostovoittoa ostajille, joko tavarassa tai osakkeissa.

Toimitetiin johtokunnon ehdokkaiden valinta, jonka jälkeen äänestettin ehdokkaista, joita oli 12. Valituksi tulivat: Fred Tuominen, Wm. Lehtinen, Victor Rossi, John Mahlamäki, Elvi Koski, Otto Toivonn ja Evert Erkkilä ja varalle Kalle Heino ja Oscar Latvanen.

Annettiin evästyksiä uudelle johtokunnalle että tehostaa tulevaisuudessa paremmin tavarain jakoa.

Keskusteltiin josko voitaisiin järjestää osuustoiminnallisia iltamia työväenyhdistyksien haaleille sekä ulkoilmajuhlia. Päätettiin antaa kehoitus uudelle johtokunnalle, että se toimeenpanisi läheisessä tulevaisuudessa tällaisia osuustoiminnallisia juhlia joko kummallakin suomalaisella työväen haalilla tai kesäisin ulkona, miten olosuhteet sallivat.

Lehtinen ja Torttila.

TYÖVÄEN URHEILU

TUL:n suom. jaoston toimikunnan kokous

Canadan TUL:n suom. jaoston toimikunnan kokous pidettiin Sudburyssa maalisk. 16 pnä, jossa olivat läsnä toimikunnan jäsenet Seppälä, Jalonen, Rautio, Ruohonen ja varajäsen Laine.

Työväen Urheilulehdeltä tullut kirjelmä luettiin ja velvoitettiin sihteeri sen johdosta antamaan seuroille kehoituksen entistä kiinteämmän toiminnan aikaansaamiseksi T. U.-lehden tukemiseksi ja samalla valittiin O. Rautio tekemään yhteenvedon Työväen Urheilulehden osoiteluettelosta, jotta saadaan selville miten paljon lehteä leviää kullekin paikkakunnalle, joka luettelo julkaistaan sihteerin laatiman vetoomuksen kanssa lehden puolesta.

Toronton Yrityksen esityksestä hyväksyttiin painimestaruuskilpailujen ylituomariksi Torontossa huhtik. 18—19 p:nä tov. L. Nurmiaho.

Toronton Yrityksen kysymykseen A. Alakosken suhteen, joka on eroitettu liitosta, päätettiin vastata ei voivamme suositella hänen käyttämistään palkintotuomaritehtävissä painimest.-kilpailuissa, sillä ammattilaiseksi julistettuna ja sen vuoksi liitosta eroitettuna ei Alakoskella ole liiton jäsenistön luottamusta.

R. Lingon eroituksen suhteen Toronton Yrityksestä, päätettiin tiedustella erinäisiä kohtia liiton sään-

töjen määräämällä tavalla seuluontoisista kysymyksistä. Tov. S. Peltosen hyväksi, joka oli loukkaantunut Toronton Yrityksen painiharjoitustilaisuudessa, annettiin Yritykselle oikeus uloittaa keräys käsittämään liiton kaikkia seuroja.

Port Arthurin Iskulle myönnettiin kilp.-lupa kansallisten painikilp. pitoa varten huhtik. 25—26 p:nä.

S. J. 4:nnen alueen aluetoimikunnan esittämään piirijuhlakomiteaan valittiin K. Jalonen ja O. Rautio.

Kirjelmällä päätettiin kääntyä S. J. tp. komitean puoleen liiton sihteerin toimen hoitamisen suhteen, josta asiasta viimeinen liittokokous jo teki esityksen S. J. edustajakokoukselle viime keväänä, ja jossa asia jätettiin tp. komitean huoleksi. Kirjelmässä kysytään, onko tpk. tehnyt asian suhteen mitään tai tuleeko ottamaan sitä huomioon ollenkaan, että tulevassa liittokokouksessa voidaan asiaa sen pohjalla käsitellä paremmin.

W. S. Ass'n of Canadan säännöt päätettiin saada suomennetuksi mahdollisimman pian tulevaan liittokokoukseen mennessä, ellei yleisliiton taholta niitä julkaista suomenkielellä.

Paavo Ruohonen

Uutispoimintoja

Canadan TUL:n suomalaisen jaoston liittokokous pidetään ensi kuun 13 pnä Sudburyssa. Kokouksessa tullaan käsittelemään lukuisasti liiton sisäistä rakennetta olevia kysymyksiä. M.m. yleis-canadalaisen liiton uusi sääntöluonnos.

*

Suomalainen Koski voitti äskettäin Yhdysvalloissa kansallisen maratonjuoksun. Toiseksi tuli toronlolainen O'Reily.

*

Spitz-ninminen korkeakoululainen Yhdysvalloissa saavutti uuden korkeakaulujen maailmanennätyksen korkeushypyssä. Tulos oli 194 sm.

*

Ruotsin porvariliiton vauhdittoman korkeushypyn ennätys on nyt 158 senttiä. Ennätyksen saavutti Brundin.

*

Huikean pitkäksi voi sanoa sitä hyppyä, jonka sveitsiläinen mäenlaskija Badrutt teki äskettäin Alpeilla. Hypyn pituus oli 75 metriä ja oli hyppääjä pysynyt niin ilmassa kuin alastultuaankin selsaallaan. Sillä pojalla ei ole pää pottuvoista!

*

Lyötiinköhän oikein kansallisuusvihan merkeissä niissä nyrkkeilykilpailuissa, jotka porvarit toimeenpani Viipurissa joku aika sitten, sillä niissä kaikkiaan neljältä mieheltä murrettiin luita? Loukkaantuneista oli kaksi suomalaista, yksi ruotsalainen ja yksi virolainen.

MAAILMAN ENITEN LUETTU KIRJA

Maailman eri äärillä luetaan nykyään eniten teosta "Länsirintamalta ei mitään uutta". Se leviää tällä hetkellä kuin kulovalkea monilla eri kielillä, ja yhä uusia käännöksiä tehdään. Kustantajien antamien numerojen mukaan on sitä myyty jo seuraavasti: Saksassa 750,000, Amerikassa 230,000, Ranskassa 219,000, Englannissa 95,000, Hollannissa 35,000, Norjassa 30,000, Ruotsissa 25,000 sekä pienempiä painoksia Puolassa, Suomessa ja muissa maissa. Tällainen menekki tekee kirjailijasta, tässä tapauksessa Erich Maria Remarquesta, "yhdellä vedolla" maailmankuulun, eikä hänen tarvitse kirjoittaa mitään enempää eläkkeen.

Nyt on saatavana:

Juuri saapunut Rekosen

Englantilais-suomalainen ja suomalais-englantilainen taskusanakirja

Sisältää noin 16,000 englanninkielistä hakusanaa ja englanninkielen ääntämisohjetta. Noin 8000 suomenkielistä hakusanaa ja selostukset tavallisimmista lyhennyksistä. Hakemisto molemmin puolin. Koko 3x5½ t., 576 2-palstaista sivua.

Sidottu nahkakansiin hinta $1.75

Olemme juuri onnistuneet saamaan tätä kauan kaivattua taskusanakirjaa. Voi helposti kuljettaa liivin taskussakin.

E. Määttälä:

Englantilais-suomalainen tasku-, tieto- ja sanakirja. Sisältää tietosanaosaston, noin 1,200:lle eri asialle; luettelon sanoista, jotka lausutaan yhdellälailla; lakisanaston; liikesanaston; selostuksen kielen historiallisesta jaosta ja vieraista sanoista; noin 8000 engl.-kielistä ja hakusanaa; englanninkielen kielioppi lyhennetyssä muodossa, sekä liitteenä keskusteluja. Tietosanaosasto ja hakusanaosasto varustettu hakemistolla. Sidottu nahkakansiin. Koko 2 3/4x5½ t. 299 sivua.

Hinta 50 senttiä

Ennemmin varastossa löytyviä englannin kielen oppi- ja sanakirjoja ovat:

Halonen, Englantilais-suomalainen sanakirja	$2.65
T. Wallenius, Engl.-suom. sanakirja	2.50
Arminen-Aaltio, Suomalais-englantilainen sanakirja	2.65
Nielsen-Lundbeck, Sanakirja- ja lauseoppi	.75
1000 sanaa englantia, erittäin hyvä oppikirja, nid.	1.75
K. Brekke, Englanninkielen oppikirja	1.50
Hanna Andersin, Engl. kieliopin alkeet	.50
H. Vuorinen, Vierasta ja omaa kieltä vieretysten	.75
A. Rantalainen, Venäjänkielen sanasto	1.50

VAPAUS,

Box 69, Sudbury, Ont.

Suomen Pääkonsulivirasto

koko Canadaa varten suorittaa kaikkia maan virallisille edustoksille kuuluvia tehtäviä, antaa paseja matkustusta varten kotimaahan tai muualle, vahvistaa asiakirjoja, käännöksiä y.m., selvittää perintö- ja muita Suomen kansalaisiin kohdistuvia asioita.

Osoite:

Consulate General of Finland, Room 918

1410 Stanley Street, Montreal, (Corner St. Catharine and Stanley)

AKSELI RAUANHEIMO, pääkonsuli.

Lisäksi on Suomella edustajina Canadassa: Konsuli Erick J. Korte, Port Arthur, Ont. — Adlei Saarimäki, 319 Bay St., Toronto, Ont. — H. P. Albert Hermanson, 479 Main St., Winnipeg, Man. — Thomas Franssi, Box L, Copper Cliff, Ont. — Charles E. Magnuson, 84 Dock St., Saint John, N.B. — G. W. Tormoos, 551 Howe St. Vancouver, B.C.

KIRJALLISUUTTA

Ludvig Renn

Eräs uusi nimi maailman kirjallisuudessa

Kun Remarque-intoilu viime vuonna oli huipussaan koko maailmassa, sukeltautui äkkiä esiin uusi nimi, joka miltei jätti varjoon Remarquen (Länsirintamalta ei mitään uutta-teoksen tekijä. Toim). Tämä uusi mies oli Ludvig Renn, "Sota"-nimisen teoksen kirjoittaja. Hänen henkilöllisyyttään ympäröi eräänlainen mystillinen hohde. Kukaan ei aavistanut, kuka hän oli ja hänen teoksensa asiainkäsittelytapa oli sellainen, että helposti saattoi arvata kysymyksessä olleen todellisen rintamasotilaan — kansanmiehen — joka teoksessaan kuvasi sotakokemuksiaan.

Kun professori Karl Larsson eräässä tanskalaisessa Politiken-lehdessä julkaisemassaan kronikassa päjasti Ludvig Renn'in olevan vain kirjailijanimen, jonka takana todellisuudessa oli mies nimeltä Veit von Golzenau, erään vanhan upseeri- ja virkamiessuvun jäsen, oli seurauksena sensatsioni. Golzenau oli osallistunut sotaan upseerina ja hänen kokemuksensa siellä ja vallankumouksen aikana ajoivat hänet omaksumaan kommunistiset katsomukset Nyt julkaisee hän Berliinissä vallankumouksellista aikakauslehteä. Samanaikaisesti kuin hän omaksui kommunistisen katsomuksen, luopui hän myöskin entisestä helähtävästä nimestään ja nimittää nyt itseään vain Ludvig Renn'iksi.

Köpenhaminalainen "Extrabladet" on haastatellut häntä.

— Kerron vastenmielisesti itsestäni, sanoi Ludvig Renn, mutta kun kerran olette etsineet minut ja nähneet niin paljon vaivaa minun tähteni, niin en voi olla täyttämättä pyyntöänne. Olkaa siis hyvä ja kysykää, niin vastaan....

—Onko totta, että olette aatelinen ja entinen upseeri?

— Totta on. Tunnen melko hyvin professori Larssonin artikkelin. Hän on selostanut sen sisällön minulle, eikä minulla ole mitään muistuttamista sen johdosta. Ymmärrän varsin hyvin, että kirjani sisällöstä on saatu sellainen käsitys, että olen tavallinen sotilas. Olen tahallani asettanut sanat erään aikalaiseni korpraalin suuhun. Tahdoin

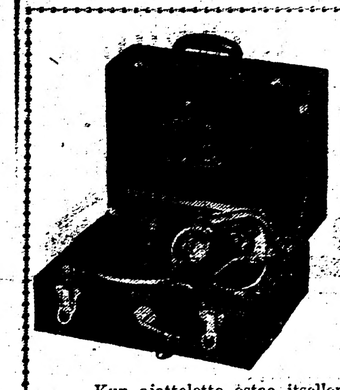

Columbia

FONOGRAFEJA

Vapauden kirjakaupassa

Kun ajattelette ostaa itsellenne tai sukulaisellenne fonografin, niin käykää ensin puhuttelemassa meitä. Meiltä voitte saada yhtähyvillä ehdoilla kuin keneltä tahansa niiden jälleen myyjältä. Suomeen matkustajat! Samalla kun ostatte Vapaudesta tiketin matkustaaksenne kotimaahan niin ostakaa meiltä Portable Fonografi myös. Se on käytännöllinen kuljettaa mukanaan ja tuottaa teille matkalla monta hauskuutta. Kesäkämppäilijöille ja piknekkivierailijoille erityisesti painostamme näiden fonografien käytännöllisyyttä. Käykääpäs kesätarvettanne varten katsomassa niitä Vapauden kirjakaupassa.

Seuraavia

Columbia Portable Fonografeja

on meiltä saatavana

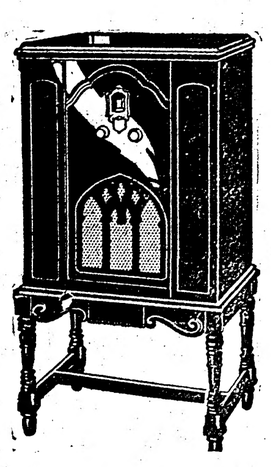

No. 15 Carryola	$17.50
Model B Realtone	21.00
Model 118 Columbia	25.00
Model 126 Columbia	35.00
Model 135 Columbia	45.00
Model 163 Columbia	65.00

Ulkopuoliset, jotka eivät ole tilaisuudessa ostamaan suoraan kaupastamme, voivat luottamuksella lähettää tilauksensa, tulemme täyttämään ne huolella ja nopeasti.

VAPAUDEN KIRJAKAUPPA

Box 69, Sudbury, Ont.

Sinisilmä?

nimittäin kuvata sotaa sellaisena kuin sen tavallinen ihminen näki ja koki.... ja näytän ominstuneeni. Itse olen kirjassani luutnantti Fablan.

— Mitä saitte kokea sodassa?

— Siihen on vaikea vastata muutamalla sanalla, mutta yritän. Osallistuin sotaan sen ensimäisestä vilmeiseen päivään. Olin armeijan hyökkäyksessä Belgiaan, myöhemmin Sommen taistelussa. Koko ajan kuvun ottamatta hyvin lyhyitä, sairaalassa oloaikaa, olin rintamalla. Siellä sain kokea puutetta juoksuhaudoissa ja kaikenlaista kurjuutta. Aloin halveksia upseeritovereitani rintaman takana, jossa he elivät hyvinvoinnissa tuntematta vähintäkään ymmärrystä ja osanottoa tulilinjoilla olevaan miehistöön. Kerta toisensa perään, varsinkin hyökkäyksissä tunsin väkevästi kuuluvani yhteen sotilaitteni kanssa, tunteen, että olimme sisäisesti toisiimme sidottuja ja että pohjaltani olin enemmän heidän toverinsa kuin kapteeninsa. Tämä oli alku kääntymykseeni ja näistä kokemuksistani kirjoitin "Sodan".

— Milloin kirja on kirjoitettu?

— Jo vuonna 1924. Mutta alkuperäisessä muodossaan oli se kokonaan toisenlainen, niin laaja ja niin valankumouksellinen, että minulle oli mahdoton löytää ketään kustantaja. Silloin poistin siitä osan ja lopetin sen maailmansodan päättymiseen. Siten se vihdoin kelpasi....

— Mistä alitte sodan jälkeen?

— Koetteilin monenlaista ja paljon löytämättä kuitenkaan mitään tyydytystä. Sodan päätyttyä olin 2:den vuoden ajan poliisipäällikkönä Saksissa, mutta se päättyi kurjasti. Kappin (Taantumuksellinen upseeri. Toim.) kaappauksen ja levottomuuksien aikana en voinut sallia mielestäni ampua kansanjoukkoa. Minulle ehdotettiin, että vetäytyisin sivuun ja tarjottiin maksuakin, että menisin. Niin vaarallinen olin viranomaisten silmissä. Sen jälkeen reissailin ympärinsä Euroopassa. Luin vähän, tutkin taidehistoriaa ja saavuin lopulta kierreltyäni Wieniin vuonna 1927. Täällä tapahtui käänne elämässäni. Jouduin erään verinäytelmän silminnäkijäksi, jonka poliisi tolmeenpani heinäkuun 15 päivänä mielenosottajia vastaan ja se mullisti minua sisäisesti....

— Silloin tulitte kommunistiksi?

— Jaa, silloin aloin vakavasti tutkia kommunismia aatteita ja heti tuli selväksi, että se oli ainoa ulospääsytie. Sosialidemokraatiaan olin jo kauan sitten menettänyt luottamukseni, siitä olivat sosialidemokraattiset johtajat itse pitäneet huolta. Mutta tässä löysin jotakin uutta, joka herätti minussa toivon. Etsin ulospääsyä porvarillisesta kulttuuritraditiosta ja sen löysinkin kommunismissa. Tämä tuotti minulle vapautuksen siitä ikuisesta yhteiskunnallisesta kinastelusta, joka ei vie maailmaa askeltakaan eteenpäin....

— Oletteko kirjoittanut jatkoa "Sotaan"?

— Kyllä. Sen nimenä on "Sodan jälkeen". Se on valmis, mutta ei vielä ilmestynyt. Kuvaan siinä levottomuuksia Etelä-Saksassa Kappin kapinan aikana vuonna 1920 selaisena kuin me jouduin kokemaan. Mutta myöskin "Sodan jälkeen" tulee vaatimaan jatkonsa....

— Luotatteko kommunismiin? kysyimme lopulta.

— Kyllä. Uskon, että tämä liike muuttaman vuoden kuluttua on valtannut koko maailman. Tämä on välttämättömyys, jota kukaan meistä ei voi kiertää ja jota ilman emme voi toimeen.

Suomesta

JUOPPOUS VAHENTYI V:A 1929

Viime vuoden kolmannella neljänneksellä tuli poliisiviranomaisten tietoon kaikkiaan 30,537 juoppousrikosta joka on 4.2% vähemmän kuin vastaavana aikana edellisellä vuodella. Niistä tulee kaupunkien osalle n. 50% enemmän kuin maaseudun osalle. Juoppousrikokset olivat mainittuna aikana sekä suhteellisesti että kokonaisluvuin lukuisammat Uudenmaan läänissä.

Sitä vastoin ovat kieltolakirikokset samana aikana lisääntyneet nousten koko maassa 9,438 tapaukseen. Näistä tulee suurin osa maaseudulle, tapahtuen selostuskaudella 3,739 mainittua rikosta kaupungeissa ja 5,699 maaseudulla. Näistä muodostivat varastoimisrikokset suurimman osan oli 57%, myyntiä koskevien rikosten noustessa 15.9%. Helsingissä on mainittuna aikana saatu ilmi kaikkiaan 984 kieltolakirikosta.

Verratessa juoppoustilastoa Suomessa, Ruotsissa ja Norjassa toisiinsa ilmenee, että se vuosien 1928 ja 1929 aikana osoittaa hiukan laskua Suomessa, suunnilleen saman verran nousua Norjassa ja huomattavasti nousua Ruotsissa. Kun verrataan näiden maiden pääkaupunkeja toisiinsa, nähdään että Tukholman osalle tuli 15.9% kaikista Ruotsissa tapahtuneista juoppousrikoksista vastaavien lukujen ollessa Oslossa 38.1% ja Helsingissä 21.4%.

KANSANEDUSTAJA HALEN SYYTTEESSÄ

Kansanedustaja V. Halenia vastaan on nostettu syyte Turun raastuvan oikeudessa eräässä nuorisojuhlassa pitämänsä puheen johdosta. Juttu oli esillä pari viikkoa sitten. Asiassa kuultiin todistajina neljää poliisia, jotka väittivät Halenin kehoittaneen yleisöä esiintymään vaikkapa ase kädessä asiansa puolesta. Halen kielsi tällaista puhuneensa. Jutun käsittely lykättiin t.k. 29 päivään.

TURUN OHRANA HARRASTAA KANANHOITOA

Joku aika sitten tunkeutui kuusi turkulaista ohranaa Virusmäki 37:ssä sijaitsevaan Arvo Lehtosen asuntoon.

Ensin pengottuaan huoneen perinpohjin, veivät he mukanaan mainitun A. L:n. Mitään muuta "vaaralista" eivät he löytäneet, kuin — kananhoidossa tarvittavan muistikirjan. Ilmeneekö siinäkin "valtiopetosta"?

JÄRKIINTYVÄTKÖ, VAI MISTÄ KENKÄ PURISTAA?

"Ilkka" tietää kertoa, että Närpiössä, joka on ruotsalainen rannikkopitäjä, on viime aikoina syntynyt liike, joka tähtäytyy suojeluskunnissa harjoitettua hillitöntä sotakiihotusta vastaan. Useassa Närpiön kylässä ovat, niin "Ilkka" tietää, suojeluskuntalaiset ja lotat luopuneet varustuksistaan, siis palauttaneet ne esikunnalle. "Ilkan" mukaan on tämän rauhanliikkeen johdossa pappi ja joku kansakoulunopettaja.

Asiasta kertova taantumuslehti sanoo, että liike palvelee samoja tarkoitusperiä kuin kommunismikin, mutta ei kuitenkaan väitä, että pappi ja opettaja olisivat "Moskovan soluja".

Me puolestamme merkitsemme tapahtuman johdosta, että jos se on totta ("Ilkan" tiedot ovat yleensä hyvin epäluotettavia), niin osoittaa se, että Närpiössä ovat kalastajat ja maanviljelijät heräämässä siitä 12 vuotta jatkuneesta aseidenkalisteluhumalasta, johon omistavan luokan on onnistunut niin suuren osan Suomen työtätekevistä talonpojista nukuttaa.

Tapaus ei muuten ole ainutlaatuinen, sillä Pohjois-Suomessa ovat talonpojat kyläkunnittain luopuneet suojeluskunnista huomattuaan sen todelliset tarkoitusperät.

1,401 VARARIKKOA TAPAHTUI VIIME VUODEN AIKANA

Viimeksi kuluneen vuoden aikana kehittynyt terävä talouspula, sitä seuraavalla työttömyydellä, on myös vaikuttanut sen, että liikkeitä on sortunut enemmän kuin aikaisemmin. Niinpä vararikkojen lukumäärä viime vuonna lisääntyi kuukausittain ja saavutti uuden ennätyksen koko vuoteen nähden. Vuoden aikana sattui kaikkiaan 1,401 vararikkoa, joka on n. 60% enemmän kuin kahtena edellisenä vuotena, jolloin vastaavat määrät olivat, v:na 1928 yht. 883 ja sitä edellisenä vuotena 857. Vararikoista koskivat 1,240 yksityisiä ja 130 osakyhtiöitä.

PUOLENMILJOONAN MARKAN KAVALLUS SAATU SELVILLE

Helnolasta saatujen tietojen mukaan on Höyryvenhe Oy Kymin yhtiökokouksessa ilmennyt yhtiön tilejä tarkastettaessa n. 500,000 markan vajaus. Vajaus on tapahtunut yhtiön entisen toimitusjohtajan Sune Lundsorin aikana, useamman vuoden kuluessa. Vajauksen suuruudesta ei ole vielä lopullista tietoa.

Yhtiökokous on valtuuttanut yhtiön hallintoneuvoston nostamaan syytteen Lundsonia vastaan puheenaolevasta asiasta. Tapahtuneesta vajauksesta sekä muista mahdollisista väärinkäytöksistä ei vielä haluta antaa tarkempia tietoja.

Johtaja Sune Lundson on aikaisemmin toiminut Pohjolsmaiden Yhdyspankin ja sen jälkeen Savo-Karjalan Osake-Pankin Helnolan konttorin hoitajana. Vilmeksimainitun pankin konttorin hoitajan toimesta hän joutui eroamaan samanaikaisesti kuin hänen vararikkotilansa tuli tunnetuksi viime syksynä.

LUPAUS, JOTA EI TULLUT LUVATTAESSA AJATELLEEKSI

Eräs James Fonfry niminen liikemies Chicagossa on saanut kokea, ettei pidä luvata enemmän kuin voi täyttää. Hän on pintynyt vanhapoika ja tuntee silmitöntä kauhua avioliittoa kohtaan. Kuvitelkaammepa hänen kauhuansa, kun hän äskettäin sai postissa vakuutetun kirjeen eräältä 21 vuotiaalta neitoselta, joka kehoitti häntä vanhan lupauksen mukaisesti saapumaan kaupungin viranomaisten eteen määrättynä päivänä menemään naimisiin hänen kanssaan.

Senjälkeen kun vanhapoika hyvän aikaa oli miettinyt päänsä ympäri, mikä saattoi olla työn kirjeen aiheuttajana, muisti hän tämän merkillisen kihlausjutun. Lähes kaksikymmentäyksi vuotta sitten hän oli ollut ystävänsä Bowenin luona riisialsissa ja lisäksi tämän pikkutytön kummina. Päivällistä syötäessä ja tunnelman ollessa korkeimmillaan alettiin keskustella siitä, mikä äskenristitystä lapsesta tulisi, ja silloin oli Fonfry sanonut Bowenille: Alkää huolehtiko työn tulevaisuudesta vanha ystäväni, kun hän tule naimaikään, menen naimisiin hänen kanssaan.

Vuodet ovat vierineet ja ystävykset kadottaneet toisensa näköpiiristään. Kun tyttö oli kasvanut, kertoi hänen isänsä hänelle kummin tekemän lupauksen. Tyttö ei ottanut lupausta pilan kannalta, kuten toiset olivat tehneet, vaan katsoi olevansa kihloissa kumminsa kanssa, ja kun hänen isänsä kuoli ja hän itse pian senjälkeen täytti 21 vuotta, arveli hän olevansa naimaissa ja kirjoitti kummillensä pyytäen tätä täyttämään lupauksensa. Mies koetti kuitenkin vetäytyä syrjään ja selitti, ettei hän voinut tulla määräpäivänä, koska hänellä oli talossa puuseppä, jonka työtä oli valvottava. Mutta tämä väite ei ollut nuorelle neiti Bowenille mieleen vaan hän ilmiantoi viranomaisille kumminsa rikotun aviolliittolupauksen johdosta, ja nyt on vanhallapojalla välittävänaan kolme vaihtoehtoa: hänen tulee joko maksaa suuri vahingonkorvaussumma neiti Bowenille taikka mennä vankeuteen tahi sitten naimisiin kuniin kummityttärensä kanssa — seikka, joka ei liene niin vaarallista kuin miksi hän kuvittelee sitä mielessään.

Suomen porvarisnaiset sodan valmisteluissa

Kapitalististen maiden sodan valmistelupuuhat ja erikoisesti sotahankkeet Neuvostoliittoa vastaan voimistuu päivä päivältä. Siitä on meillä lukuisia esimerkkejä useista eri maista. Tähän porvariston sotavarusteluun pyritään sitomaan yhä laajemmat joukot. Aivan erikoista huomiota on porvaristo kiinnittänyt naisten ja lasten militarisoimiseen. Niinpä esim. Suomessa harjoittaa porvaristo erikoista naisten ja lasten keskuudessa sotavalmistelutyötä. Tätä tarkotusta varten on muodostettu joukko erilaisia järjestöjä.

Jo ennen Suomen työväelle tappioon päättynyttä vallankumousta olivat Suomen porvarinaiset aktiivisesti mukana n.s. itsenäisyysliikkeessä. He ottivat suorittaakseen sellaisia kuin esim. postin kuljetuksen Suomesta Ruotsiin, jossa itsenäisyysliikkeen miehillä oli etappipaikka. Myöskin porvariston naiset toimivat aktiivisesti jääkäreiden lähettämiseksi. Saksaan oppimaan sotataitoa. Useissa muistelmissa kerrotaan, mitenkä he tekivät agitationityötä nuorukaisten Saksaan lähettämisen puolesta ja mitenkä he varustelivat matkavarusteita Saksaan menijöille.

Muutamia kuukausia ennen luokkasotaa alkoivat aktiivisemmat porvarisnaiset kerätä ympärilleen pieniä ryhmiä "ehdottomasti luotettavista" naisista. Nämä ryhmät valmistelivat sidetarpeita ja jodipulloja luokkasodan varalle. Näitä sidetarve-, jodipullo- y.m. lääketarvepaketteja he lähettelivät eri paikkakunnille ympäri Suomen. Vielä senkin jälkeen, kun Helsinki ja koko etelä-Suomi oli punaisten valta-alueena, toimivat nämä naisryhmät Helsingissä lahtarien lääke- ja sidetarpeilla varustamiseksi. Nuoremmat ja rohkeammat naiset kuljettelivat näitä paketteja rintaman läpi lahtarien puolelle. Paitsi tällaista lahtarikaartin lääke- ja sidetarpeilla varustamistyön suorittamista toimivat porvarisnaiset myös hyvin usein aseiden ammusten hankkijoina. Rintamain läpi salakuljettivat he aseita ja ammuksia lahtarien puolelle, m.m. asetaen konekiväärien kuulanauhoja ruumiinsa ympärille viittansa alle. Myöskin hankkivat porvarisnaiset jäädessään punaisten valta-alueelle, tietoja punaisten toimista, joita sitten kuljettivat lahtarien puolelle. Varsinaisesti luokkasodan rintamilla toimi porvarien naisia sanitääreinä, emäntinä y.m.s. tehtävissä.

Luokkasodan jälkeen on naisten osallistuminen suojeluskuntain aseellisen fascistijärjestön tukemiseen huomattavasti kasvanut. Heti luokkasodan tauottua syntyi eri paikkakunnilla sitä varten ompeluseuroja. Niiden perustajina toimivat koululaitosten ja apistojen opettajattaret, poliisien, suojeluskuntaupseerien y.m. valtion virkamiesten rouvat ja suurtilallisten emännät. Nämä ompeluseurat valmistivat varusteita suojeluskunnille: kutoivat sukkia, käsineitä ja ompelivat muita varustukseen kuuluvia tarvikkeita kuten patroonavöitä, reppuja, kumivaippoja ja pukujakin. Paitsi varsinaisesti suojeluskuntain tarvitsemien varusteiden hankkimista, toimivat ompeluseurat varojen hankkijoina paikallisia suojeluskuntia varten. Järjestivät käsitöiden myyjäisiä, joista saadut varat luovuttivat paikkakuntainsa suojeluskunnille. Joinakin vuosina muodostivat myyjäisillä kerätyt varat aika huomattavia summia. Lisäksi näissä ompeluseuroissa tehtiin "aatteellista kasvatustyötä" lukemalla sen sisältöistä kirjallisuutta sekä keskustelemalla "asioista". Myöskin näin "oma alotteisesti" muodostuneet ompeluseurat huolehtivat suojeluskuntain muonituksesta harjotus- ja manööveripaikoilla vapauttaen siten muussa tapauksessa tällaisiin tehtäviin käytettävät suojeluskuntalaiset aseharjoituksiin.

V. 1919 syksyllä antoi Suojeluskuntien yleisesikunta päiväkäskyn, jonka mukaan paikallisten suojeluskuntain tuli ryhtyä perustamaan Lotta Svärd yhdistyksiä. *) Näiden yhdistyksien tarkoituksena tuli olla "avustaa suojeluskuntia: a) terveydenhoidolla, b) ruuan laitolla, c) varustuksia valmistamalla, d) varojen hankinnassa sekä e) muilla suojeluskunnan toimintaa edistävillä keinoilla". Tällä päiväkäskyllä sidottiin Lotta Svärd yhdistys kiinteäksi suojeluskunnan yhdeksi osaksi. Aluksi toimivat nämä perustetut suojeluskuntain naisyhdistykset paikallisen suojeluskunnan esikunnan ohjauksen alaisena, eikä niillä ollut mitään yhteyttä toisten paikkakunnan Lotta Svärd yhdistysten kanssa. V. 1921 pidettiin sitten Helsingissä Lotta Svärd yhdistysten edustajakokous. Tässä kokouksessa hyväksyttiin järjestö koko maata käsittäväksi. Samassa kokouksessa hyväksyttiin myös säännöt ja hallinto-ohjesääntö. Sääntöjen mukaan jaetaan yhdistyksen jäsenet kahteen pääosaan: toimiviin ja kannattaviin. Toimivain jäsenten tulee sitoutua rauhan aikana ottamaan osaa yhdistyksen toimintaan suojeluskuntain tukemiseksi "sekä liikekannal lepanotapauksessa asianomaiser suojeluskuntapäällikön käskyläisinä seuraamaan suojeluskuntia ta, niiden osastoja". Tämän edustajakokouksen päätöksillä sidottiin Lotta Svärd yhdistykset yhä enemmän suojeluskunnan erottamattomaksi osaksi. Niinpä tämän yhdistyksen eri toimikuntiin kuuluu aina vastaavan suojeluskuntaelimen edustaja, joka valvoo ja ohjaa sen työtä. Lotta Svärd yhdistyksen keskus johtokunnan puheenjohtajan määrää suojeluskuntain ylipäällikkö aina vuodeksi kerrallaan, jotta täten tulee taattua järjestössä "oikea johto".

Jäsenmäärä tässä suojeluskuntain naisjärjestössä on verrattain huomattava. V. 1926 kuului siihen 45,055 naista, joista sitoumukseen tehneitä eli n.s. toimivia jäseniä 36,954 ja kannattavia 8,101. Jäsenistö muodostuu pääasiassa oppikoululaisista, kaupunkien porvaris naisista ja maaseudun varakkaimpien talonpoikain tyttäristä ja emännistä. Varsinkin juuri viime mainittu, maaseutuväestö, muodostaa jäsenistön huomattavimman osan. Työväenluokan naiset eivät tiedenkään tällaisiin järjestöihin kuulu, vaan näkevät he Lotta Svärd yhdistyksessä heille vihamielisen luokan järjestön.

Lotta Svärd järjestön nimessä ja sen jäsenmäärän kohottamiseksi ovat porvarilliset sanoma- ja aikakauslehdet tehneet kovasti agitationityötä. Ne koettavat osottaa miten järjestön tarkoituksena or "kodin ja isänmaan puolustuksen' edistäminen eikä suinkaan missää tapauksessa ole sallittava naisten osallistumista varsinaiseen rintamatoimintaan. "Naispataljoonain" nimikin jo "kauhistaa" porvaristo siinä määrin, ettei sallaisten muo dostamisesta muka saa olla puhet takaan, mutta naistenkin on ope teltava aseiden käyttöä "itsepuo lustusta" varten. Se on tietysti ai van välttämätöntä. "Itsepuolustus kuntoisuuden" lujittamiseksi katso vat porvarit välttämättömäksi nais tenkin ampumakilpailujen järjestä misen y.m. sellaiset sotaiset toimen piteet. Erikoista huomiota on Lot tien keskuudessa talvisin kiinnitet ty hiihtokilpailujen järjestämiseen. Tälläkin tavalla pyritään kohotta maan naisten fyysillistä kuntoi suutta kestämään sodan rasitukset. Ja onhan muutenkin tarpeellista sodan aikana osata käyttää suksia Myöskin on viime vuosina pyritty opettamaan lottanaisille tieduste lua ja tähystystä y.m. vähemmäi fyysillisiä voimia kysyviä sotata don aloja. Naisten keskuudessa suoritettu sotavalmistelutyö e suinkaan johdu porvariston itse puolustustarpeesta, niinkuin he koettavat uskotella, vaan päinvas toin porvaristo tuntee tulevassa so dassa tarvitsevansa sotatoimiins luokkansa kaikki voimat viimeist miestä myöten. Kun työväki e tule enää olemaan sen käskettä vissä, niin itselleen luotettavaa ja uskollista väkeä kasvattaessaan e se voi jättää käyttämättä naisten sa ja lastensakaan voimia hyväk seen. Se on varustelua tulevaa so taa varten ja erikoisesti hyökkäys tä varten Neuvostoliittoa ja maan sa työväestöä vastaan. "Itsepuo lustusaate" on vain verho näill sotavalmistelupuuhille, hämäämis keino suuria kansajoukkoja varten Porvarit itse tietävät sillä tarkoit tavansa juuri valmistelua luokka sotaa varten. Tämän me myös tiedämme ja osaamme siihen suh tua oikealla tavalla. On siis ai van selvä miten huolellisesti por varisto varustautuu sotaan ja mi ten välttämättömänä ja suurimer kityksellisenä se pitää myöskir naisten osallistumisen siihen. Sit todistavat seuraavat pari sitaattia vuoden 1926 "Hakkipeliitasta".

"Ei ole, eikä ole tavattukaan naisjärjestöä, jonka tehtävänä olis puolustuslaitoksen tukeminen ja avustaminen niin laajalla toiminta alalla ja niin suurella voimalla kui 'Lotta Svärd' yhdistys." (Zillia cus).

"....on perustettava autokolonneja ja sanitteettijunia ja nämä puuhat vaativat suuren joukon sai raanhoitajattaria." (Bonsdorf lot tien vuosikokouksessa).

Lotta Svärd yhdistys pitää huo len, että suojeluskunnat tuleva saamaan näitä autokolonneja j sanitteettijunia. Sitä varten järjes tetään yhdistyksen jäsenille mit erilaisempia kursseja ympäri maan Sitä varten ovat lotat osallistunee useilla kymmenillä leiripäivillä j sadoilla manöövereillä hankkiak seen teoreettisen kurssiopetukser rinnalla myöskin käytännöllistä ko kemusta.

Paitsi tällaista verrattain laaja lottajärjestöä perustettiin Suomes sa 1927 syksyllä "Suomen Laivas ton Naisliitto". Tämän liiton teh tävänä tietysti on tutustuttaa ja osallistuttaa porvarilliset naiset Suomen laivaston toimintaan.

Yhtenä erikoisena porvarillisten naisten toimintamuotona sotilaiden ja suojeluskuntalaisten keskuudes sa on n.s. sotilaskoteja järjestävä ja hoitava järjestö. Tämä järjestö toimii sotilaiden vetämiseksi loma aikojaan viettämään sotilaskoteihin joissa pidetään huolta heidän "hen kisestä muonittamisestaan". Min käläista tämä "henkinen muonitta minen" on, on itsestään selvää. Joku pappi pitää raamatullisia sa nanselitystilaisuuksia ja sitten yh dessä veisataan joku hengellinen laulu. Myöskin nämä sotilaskotien hoitajat ovat lahjoittaneet kirjal liisuutta (raamattuja, virsikirjoja, sioninkanteleita y.m.s.) sotilaiden luettavaksi. Tämän tällaisen tar kotuksena tietysti on pimittää so tilaat uskollisiksi "isänmaalle", ja estää heidät joutumasta yhteyteen työväen kanssa, jotta he olisivat sokeita ympärillään tapahtuvalle ja kärjistyvälle luokkataistelulle, je jotta heitä voitaisiin käyttää so dassa "isänmaan puolustajina", us kollisina kapitalistien etujen tur vaajina.

*) Lotta Svärd, sotaretkellä mukana ollut sotamiehen vaimo eräässä Runebergin runossa.

Tilatkaa Vapaus

Kirjaluettelo

Aapinen, lasten opettelukirja, sid.	.55
Alas Sartakaa, kirj. W. Myanzenberg	.35
Alanteen Sanakirja, suomalais-englantilainen, sid.	5.50
Algebran Alkeet, koulujen tarpeeksi, kirj. E. Bonsdorff, sid.	1.25
Amerikalaisen Työväenliikkeen Vararikko, kirj. Wm. Z. Foster, sid.	.55
Amerikan Unionistisen Edustajiston Venäjän Matka, Neuvostovallan nykyisistä oloista ja saavutuksista, suomennos	.40
Apinain Kuningas, kirj. E. R. Burroughs, nid.	.75
Asemannin Pojat, kirj. H. Courts-Mahler, nid.	.50
Aseistettu Rakkaus, kirj. Rafael Sabatini, "viitan ja miekan romaani" keskiajoilta, nid.	.85
Auringon Poika, kirj. Jack London (kulkurielämää), sid.	1.00
Autokirja, kirj. Yrjö Weilin, sid.	2.00
Automiehen Käsikirja, kirj. J. E. Tuokkola, 258 kuvaa, sid.	2.00
Avuttomia, romaani, kirj. J. I. Vatanen, nid.	.50
Aviovaimo, Kirj. Anna Brandgaard, nid.	.40
Bakteerit, Tietoaarre, kirj. Osc. Streng, sid.	.50
Babbitt, kirj. Sinclair Lewis, nid.	1.50
Ei Onnea Ilman Sinua, kirj. H. Courts-Mahler, sid.	1.00
Egerin Tähdet, kirj. Geza Gárdonyi, romaani Unkarin menneisyydestä, 2 osaa, nid.	1.50
Eksyneitä, kirj. A. N. Koskela, nid.	.60
Elainoren Kapina, kirj. Jack London, sid.	1.25
Elollisten Olentojen Lisääntyminen, kirj. F. Kolpin Ravn, sid.	.50
Elsa, kirj. Teuvo Pakkala, nid.	.65
Englanninkielen Oppikirja, kirj. K. Brekke, sid.	1.50
Englantilais-Suomalainen Sanakirja, hyvä opettelukirja, kirj. Y. Halonen	2.65
Englantia Aloitteleville, kirj. Enckell-Saarinen, sid.	1.75
Englantilais-Suomalainen Sanakirja, toimit. T. Wallenius, sid.	2.50
Englannin Kielioppi Alkeet, kirj. Hanna Anderson, toim. Bohnhof ja Granström, nid.	.50
Erämaa Kutsuu, kirj. Jack London (Kirsikka Sarja No. 1), sid.	.75
Gorillamies, kirj. Heikki Nummi, nid.	.40
Griseldis, kirj. H. Courths-Mahler, nid.	.65
Gabrielle, kirj. W. B. Maxwell (Kirsikka Sarja No. 26), sid.	.90
Hatfurasia, kirj. Louis Joseph Vance (Kirsikka Sarja No. 25), sid.	.75
Hokkon Hokoniskot, murrekertomuksia, kirj. Kallio, sid.	1.40
Haaksirikko, kirj. Rabindranath Tagore, nid.	.90
Hauska Kirja, kirj. K. Suvanto, nid.	.80
Helleenit ja Barbaarit, kirj. Sophus Michaelis, nid.	.75
Hirsipuita, kirj. Kössi Ahmala	.30
Hiiri, romaani, kirj. Nunna Clasen, nid.	.40
Hirmu-Hallitus, kirj. Alexandre Dumas, nid. (Jatk. kirjaan Maison-Rouge en Ritari)	.75
Huilunsoittajan Katu, rakkausromaani, kirj. H. de Vere Stacpoole, sid.	.75
Hugh Harrodin Ihmeelliset Seikkailut, kirj. Alfred Clark, nid.	.40
Humoristinen Laulukirja, se viimeinen painos	.45
Hamubannun Perintö, novelli, kirj. V. Luja, nid.	.50
Imperialismi, Kapitalismin Uusimpana Kehitysvaiheena, kirj. N. Lenin, nid.	.45
Ihmissydän, kirj. Guy de Maupassant, sid.	1.75
Ihmissydän, kirj. Guy de Maupassant, nid.	.75
Ihmisiä, kirj. Kalle Tähteli (seitsemän novellia), sid.	2.50
Ihmisen Herra, kirj. Hall Caine, II osa, sid.	1.75
Ihmisen Herra, tarina synnistä, kirj. Hall Caine, 2 osaa, nid.	1.25
Ikuinen Sulaisuus, kirj. Jack London, nid.	.40
Ikuinen Liinna, kirj. Rudolph Stratz, sid.	1.25
Ilmojen Halki, kertomus lennosta pohjoisnavalle, kirj. Amundsen, nid.	1.50
Isoäidin Kuvakirja, kirj. Arvid Lydecken, sid.	.50
Jack London Elämäkerta, kirj. Helmi Krohn, nid.	.90
Jenkkejä Maailmalta, kirj. Mark Twain, sid.	1.75
Jerin Veli, erään koiran seikkailuja Etelämerellä, kirj. Jack London, sid.	1.00
Jill, miellyttävä romaani, kirj. E. M. Delafield, sid.	.90
Juvenilia, kirj. Larin Kyösti (Nuoruuden Muistelmia), sid.	1.25
Jumalten ja Ihmisten Suosikit, kirj. Elsa Soini, nid.	1.00
Juustoparooni, kirj. Kalle Rissanen, nid.	.40
Järjestelmäni Miehille, hyvä voimistelukirja, kirj. J. Mueller	1.25
Kansakoulun Laskuoppi, No. 2, kirj. Nestor Ojala, sid.	1.00
Kansakoulun Kasvitukirja, uusi, toim. Al. Blomqvist ja E. E. Kaila	1.00
Kansakoulun Luonnonkirja, toim. Jounsi, sid.	1.00
Kamaran Sankarit, kirj. Lauri Luoto, sid.	1.50
Kapitalismista Sosialismiin, kirj. Alf. Lux	.15
Kananhoitokirja, kirj. Mikko Ilkka, sid.	1.50
Kahdeksan Serkusta, kirj. Louisa M. Alcott, sid.	1.00
Kaulanauha, kirj. H. Courts-Mahler, nid.	.60
Kairosta Niille Laiville, matkailijakertomus, kirj. Pekkala, sid.	.90
Kadotuksen Kasvu, kuvaus Londonin liepeistä, kirj. J. London, sid.	1.00
Kaksi Isäntävaistia, kirj. H. Courts-Mahler, nid.	.50
Kielletty Hedelmä, kirj. Nataly von Eschstruth, nid.	.30
Kirjanpidon Oppikirja, ansakoulun jatkokouluja varten, kirj. I. V. Kaitila, sid.	1.00
Kesäinen Leikki, romaani, kirj. Fredrik Book, sid.	1.25
Kehitysopin Aakkoset, kirj. M. Hahl, sid.	1.00
Keltainen Domino, kirj. Marcel Prevost, sid., hieno rakkausromaan	1.75
Ketunpoppoopas, kirj. Eduard Koponen, nid.	1.00
Klondyken Kuningas, seikkailuromaani Alaskasta, kirj. J. London	1.25
Kuningattaren Kaulanauha, kirj. A. Dumas, historiallinen romaani No. 5, nid.	.75
Kun Ruusu Puhkeaa, kirj. Louisa M. Alcott, nid.	.75
Kuollen Kerailu Afrikkaan, matkailija- ja luontokertomus, kirj. B. Berg, nid.	1.75
Meren Pilmäsilmä, kirj. R. H. France, Tietoaarre. Uusi Sarja I, nid.	.50
Kun Ruusu Puhkeaa, romaani, kirj. L. M. Alcott, sid.	1.00
Kultaman Rakkautta, kirj. Jack London, nid.	.40
Kuolleiden Laivojen Saari, kirj. Crittenden Marriott, nid.	.40
Kultaisen Ankkurin Hotelli, kirj. Läjos Biró, nid.	.60
Kuningas Salomon Kaivokset, kirj. H. R. Barrard, sid.	.75
Kuningatar Hanhenjalan Ravintola, kirj. Anatole France, nid.	.50
Kuuden Maassa, kirj. Arvid Lydecken, nid.	.50
Kuunlakso, romaani, 2 osaa, kirj. Jack London, sid.	2.00
Kuningas Ludvig ja Hänen Lemmittynsä, kirj. Courths-Mahler, nid.	.40
Kommunistinen Solu, Mitä Se On — Mitenkä Se Työskentelee, kirj. M. Jenks, nid.	.20
Koti ja Maailma, kirj. Rabindranath Tagore, nid.	.75
Kohtalon Tuulissa, kirj. Toivo Tarvas, nid.	.50
Kirjoitelmanäittimen Toiminta, kuvitettu opas kirj. Krigar ja Suhkin, sid.	.50
Kilpakosijat, seikkailuromaani, kirj. D. Crimeton, nid.	.40
Kirjanpito-opas, tehnyt Juhana Toivianen, nid.	.75
Kirjanpito, kauppaopistoja varten, kirj. L. Kovero	1.50
Keittokirja, kirj. Mina Walli, sid.	2.00
Kruunun Perämies, kirj. Larin Kyösti, nid	1.25
Kappalaisten Kuningatar, Sten Sture Vanhemmoi ja Hänen Aikaisensa, I osa, kirj. Carl Blink, nid.	.55
Lasten Laulukirja, kirj. Hilja Liinamaa-Pärssinen, sid. nuottipainos	.35
Lasten Kirja (toinen painos) pioneerikoulujen lukukirja, sid.	1.00
Lasten Oma Kirja, toimittanut Veli Giovanni, nid.	.25
Lajien Synty, luonnonhistoria, kirj. Charles Darwin, sid.	3.00
Lenin ja Leninismi, kuuluu sarjakirjastoon, kirj. I. Stalin, sid.	.75
Lenin — Taistelija, Opettaja, Johtaja, nid.	.40
Lehti Kääntyy, Kaarle ja Sigismund, kirj. Carl Blink, nid.	.55
Luonnontieteiden Voittokulku, Tietoaarre, kirj Launbardt, sid.	.50
Luokkien Sota, kirj. Jack London, nid.	.85
Luontainen Paintojärjestelmä ja Keittokirja, toim. toh. I. S. Niemi, nid.	.25
Lotten Joulu, kirj. H. Courts-Mahler, nid.	.25
Lyhyt Terveysoppi Naisille, kirj. tri Fr. Hovitz	.35
Maapallo, toimituskunnan toimittama, 8 osaa, sid.	40.00
Maailman Taloudellinen Työväenliike, kirj. H. Lossovsky	.75
Maailmanrakenne, käsittelee ma

oletaarisesta
taiteesta

(edelliseen numeroon)

merkitsee?
itsee sitä, että heillä ei
e mitään sanottavana ja
joka kerran omaksuvat
ön siinä toivossa, että he
ifret häikäistä ihmiset ja
menestystä. Mutta har-
nat häikäistä ja pettää
uiteniin he häikäisevät
onkin toinen tärkeä te-
kään määrättyä ryhmää,
— Lähemmin katsottuna
teatteri ei mene eteen-
päin. Sillä on taipumus
pian kuin maneeri ja
astuvat mitohimon pai-

mahtaa vika olla?
vain siinä, että työ-
ääntänyt selkänsä moiselle
joka ei voi sille tarjota
n sisällyksetöntä, tyhjä-
"nautintoa". Työkansa
omien teatteriensa ympä-

ten puuhailevatkin, mitä
vatkin, on heillä lohdu-
nakin luovan työn ilo.
"hengenaatelit" taas o-
sia shakespeareja, uusia
— vähemmät eivät heille
itta he unohtavat, että
e ja Moliere on aikoja
audattu, niinkuin se ai-
he edustivat. Mennyt
eineen ei nouse ylös hau-
itä tietä on menevä ko-
tinen maailma "hengen-
". Lopputulos on, että
ä elämään katuyleisön,
en porvariston ja ryysy-
varassa. Kummako sit-
llä "on taipumus kuolla".

ten tulee oppia

pia. — Mitä ensikädessä
Sitä miten työhön kä-
än, mistä päästä hirteen
taan ja mikä pää ensin
otetaan. — Siitä vielä
otella.
a voi oppia tyyliä ja kei-
tä saa pelätä. — Olen
nnut kirjallisia yritteli-
cn kunnolliset luonnon-
ta ovat saaneet päähän-
mestari-idean — mistä
saaneet — että viittaa-
ään kaikelle "porvarilli-
e", vaikka eivät elinjäs-
ätä "roskaa" pöyhineet,
uneet porvareilta varas-
lkeellista oikeinkirjoitus-
kirjallisessa työssä ei
an haitaksi. Se haiskah-
selta alkemialta, ikiliik-
ta — jos se on edes si-

tässä yhteydessä olla
matta venäläiseen puhe-
ka — kuten edellä olem-
— on herättänyt huo-
teatterimaailmassa. sa-
Tairoffin menettelytavat

liikunnon ja plastiikan soveltamisessa. On sanottu että venäläistä puhekuoroa ei voi olla vertaamatta kreikkalaiseen mysteriakuoroon, jos kaan ei niillä sinänsä ole mitään historiallista yhteyttä. Ei ole suinkaan mahdotonta, että puhekuoron sommittelija on tullut ajatelleeksi juuri kreikkalaista mysteriokuroa. Ainakin metoodit ovat hämmästyttävän samat. Ja jos niin olisi, niin entä sitten? Vähentäisikö se keksinnön arvoa ja voitaisiinko sen perusteella väittää, että sommittelulta puuttuu alkuperäisyyttä? Tokkopa vainen. Eikö ole nerokas keksintö temmata parin tuhannen vuoden takaa metoodi ja elävöittää sen avulla vallankumoushistoria niin, että ihmiset eivät näe näyttämöltä esitettävän vain orjakapinoita, Saksan talonpoikain nousua, Bastiljin valloitusta. Verisunnuntaita ja lokakuun kumousta, vaan että ne tempautuvat mukaan, toimivat ja taistelevat mukana valtavan suggestionin alaisina eläen suuria hetkiä. Se on mestarike'sintö. — Ei ole kysymys siitä, mistä me olemme saaneet metoodin, löytäneet keinot, kysymys on siitä, osaammeko niitä oikein käyttää, sovelluttaa proletaaristen aatteiden palvelukseen, ovatko kuvaamamme henkilöt proletaareja, osaammeko käyttää kieltä, jonka proletaarit tuntevat omakseen, jota he ymmärtävät.

On sanottu, että Aleksis Kiven 'Nummisuutarit" on ulkomainen laina. Toisin sanoen: kirjallista varkautta. Voi ollakin. Mutta jos niin on, niin kaikki jumalat siunatkoot sellaista varkautta. Jos aihe, tekniikka, raamit olisi saatu ulkomailta, niin Kiven on kieli, jokainen tyyppi on niin supisuomalainen, ettei kukaan, jota on nähnyt Nummisuutarit Navalla, tunne siinä pienintäkään vierasta vivahdusta. Keinoja on lupa hankkia ja niitä pitää hankkia. Niitä saa sekä kirjallisuudesta että suoraan elämästä. Suoraan elämästä saatu on paras, mutta sitä ei kykene ottamaan, jos ei ole vissiä kirjallista tietopohjaa. Mutta nykyisen rikkaan kirjallisuuden aikana ei ole rahvaanmiehenkään mahdoton sellaista kirjallista tietopohjaa hankkia, että sen avulla kykenee ajatuksiaan paperille panemaan ja painokuntoon saamaan. Kirjallisuudesta voi oppia, miten tulee kirjoittaa ja miten ei saa kirjoittaa.

Ajatelkaamme vain kielenkäyttöä. Mistä sai Aleksis Kivi verrattoman kielensä? Eikö se ole puhdasta Etelä-Hämeen kansanmurretta, niin vähän siivottua, että professorien tukka nousi pystyyn kuullessaan sellaista "raakuutta".

Ja mistä sai Maiju Lassila mainion kielensä? Pohjois-Karjalan talonpojilta. Ja tarjosi sen yleisölle ehkä vieläkin vähemmän siivottuna kuin Kivi. Siinä on nälden kahden verrattoman sanasepän tyylitaituruuden ja kaikkivoittavan voiman salaisuus.

Ilmari Kianto on koettanut Perä-Pohjolan murteesta "värkätä" omaa aito kiantolaista kirjakieltä, mutta auttamattomasti epäonnistunut. Jo ensimäisiltä riveiltä tulvahtaa vastaan teennäisyys, deklamee-raaminen ja reklameeraaminen, joka jatkuu teoksen loppuun asti kiusaten korvaa ja synnyttäen auttamatonta vastenmielisyyttä. Kiannon tuotanto niin kielenkäyttöön kuin muihinkin on tekopeliä ja reklameeraamista — päälle päätteeksi huonosti onnistunutta reklaamia alusta loppuun. Kirjallisessa maailmassa on Kiannolla sama merkitys kuin Singerin komppanian ilmoituskilvellä kauppamaailmassa.

Johannes Linnankosken kieli on komeaa, tyylitettyä ja runollisessa lennokkuudessaan pilviä hipovaa, mutta siltä puuttuu kokonaan Aleksis Kiven ja Maiju Lassilan kansanomaisuus, tuoreus ja voima. Ei voi välttää tuntemasta teennäisyyttä. Ja sinä uskossa minä olen, ettei 'Laulu tulipunaisesta kukasta' ole saanut niin paljon ostajia komean kielenkäytön kuin äärimmilleen kehitetyn eroottisen alstillisuutensa vuoksi. — Tämä vain esimerkin vuoksi.

Tarkoitukseni on sanoa: proletaarinen kieli on saatava proletaareilta. Vähän siivottuna se saa pyhäpuvun ylleen ja kelpaa tyydyttämään proletaarista makua. Kuvat ja elämykset proletaarisesta maailmasta. Mistä pensselit ja keinot on saatu kuvien piirtämiseen, ei ole pääkysymys. Ottaa alati elämästä tarjolla olevia ja kirjallisuuden kautta hankittuja keinoja ja käyttää niitä proletaaristen ihanteiden ja tarkoitusperien palveluksessa parhaimmalla tavalla. — Näin syntyy proletaarinen kirjallisuus ja taide."

Työn osuus apinan ihmiseksi tulemisessa

(Jatk.)

Liharavinnon käytäntöön ottaminen johti kahteen uuteen ratkaisevaa laatua olevaan edistysaskeleeseen: tulen saattamiseen ihmisen palvelukseen ja eläinten kesytämiseen. Ensinmainittu lyhensi vieläkin ruoansulatusaikaa, koska se saattoi ruuan suuhun ikäänkuin puolittain sulatettuna. Jälkimäinen teki liharavinnon runsaammaksi, koska se avasi metsästyksen rinnalla uuden säännöllisen hankinta-alueen sitä varten, ja sitäpaitsi tuotti maidossa ja sen tuotteissa uuden, ainesten vaihdon suhteen liharavinnon kanssa, vähintään samanarvoisen ravintoaineen. Siten tuli molemmista jo välittömästi uudet ihmisen vapautumisen välikappaleet. Veisi liian pitkälle, jos ryhtyisimme yksityiskohtaisesti tarkastamaan niiden välillistä vaikutusta, niin suuri merkitys kuin sillä on ollutkin ihmisen ja yhteiskunnan kehitykselle.

Niinkuin ihminen oppi syömään kaikkea syötäväksi kelpaavaa, niin oppi hän myöskin elämään kaikenlaisessa ilmastossa. Hän levittäytyi yli koko asuttavan maakamaran, hän, ainoa eläin, jolla oli täydellinen valta siihen. Muut kaikenlaiseen ilmastoon tottuneet eläimet eivät ole sitä itsestään tehneet, ne ovat oppineet sen vain ihmistä seuratessaan: kotieläimet ja syöpäläiset. Ja siirtyminen tasaisen lämpimästä kotimaasta kylmempiin seutuihin, jossa vuosi jakaantui talveen ja kesään, loi uusia tarpeita: asunnot ja vaatetuksen kylmää ja kosteutta vastaan, uusia työaloja ja uusia toimintoja, jotka veivät ihmiset yhä edemmäksi eläimistä.

Käden, puhe-elinten ja aivojen yhteistoiminnan kautta, ei vain jokaisella yksityisellä, vaan myöskin yhteiskunnassa, tuli ihminen kykeneväksi valmistamaan yhä monimutkaisempia laitoksia, asettamaan itselleen yhä korkeampia päämääriä ja ne saavuttamaan. Itse työ muodostui sukupolvi sukupolvelta kokonaan toiseksi, täydellisemmäksi, monipuolisemmaksi. Metsästyksen ja karjanhoidon lisäksi tuli maanviljelys, siihen lisättiin kehrääminen ja kutominen, metallien muokkaus, savenvalanta ja laivaliikenne. Kaupan ja käsityön rinnalle ilmestyi vihdoin taide ja tiede, heimoista tuli kansoja ja valtioita. Kehittyivät oikeus ja politiikka ja niiden kanssa inhimillisten asioiden ja esineiden fantastinen heijastuskuva ihmispäässä uskonto. Ennen kaikkea näiden muodostumien tähden, jotka esiin tyvät lähinnä pään tuotteina ja näyttävät hallitsevan ihmisyhteiskuntaa, joutuvat työtätekevän käden vaatimattomat tuotteet taka alalle, ne teki sen sitäkin enemmän, kun työsuunnitelmia teke vällä päällä oli jo verrattain alhaisella yhteiskunnallisen kehityksen asteella (esim. jo yksityisessä perheessä) mahdollisuus teetättää suunnittelemansa työ muiden kuin omilla käsillään. Pää, aivojen kehitys ja toiminta sai kaiken ansion sivistyksen nopeasta edistymisestä. Ihmiset tottuivat siihen, että selittivät toimintansa johtuvan ajatuksesta, sen sijaan että olisivat selittäneet sen johtuvan tarpeistansa (jotka tosin sitten heijastuvat pääsä, tulevat tietoisuudeksi) — ja niin syntyi idealistinen maailmankatsomus, joka varsinkin antiikkisen maailman häviön jälkeen on hallinnut päätä. Sen valta on vieläkin niin voimakas, että ei edes darvinilaisen koulukunnan materialistisilla luonnontutkijoilla voinut olla selvää käsitystä ihmisen syntymisestä, koska ne tämän idealistisen maailmankäsityksen vaikutuksen tähden eivät voineet tuntea sitä osuutta, mikä työllä on siinä ollut.

Niinkuin jo viittasimme, muuttavat myöskin eläimet toimintansa kautta luontoa samoin kuin ihmisetkin, joskaan eivät samassa määrässä, ja heidän kauttaan tapahtunut ympäristön muutos vaikuttaa, kuten olemme nähneet, jälleen sen aiheuttajaan muuttavasti. Sillä luonnossa ei tapahdu mitään eristettynä. Jokainen ilmiö vaikuttaa toiseen ja päinvastoin, ja juuri tämän kaikinpuolisen liikkeen ja vuorovaikutuksen unohtaminen on useammasti se, joka estää luonnontutkijoitamme näkemästä yksinkertaisia asioita selvästi. Näimme, miten vuohet ovat estäneet Kreikan metsien jälleen kasvamisen. Ensimäisten purjehtijain St-Helenan saarelle tuomat vuohet ja siat ovat saaneet aikaan saaren vanhan kasvullisuuden miltei täydellisen häviämisen ja siten valmistaneet maata siihen, että myöhempien laivurien ja siirtolaisten tuomat kasvit voivat siellä levitä. Mutta vaikka eläimet vaikuttavatkin jatkuvasti ympäristöönsä, niin tapahtuu se tarkoituksettomasti ja on itsellensä näille eläimille jotakin satunnaista. Mutta mitä kauemmaksi ihmiset loittonevat eläimistä, sitä enemmän saa heidän vaikutuksensa luontoon edeltäpäin ajattellun, suunnitelmallisen, määrättyyn, edeltäpäin tunnettuun päämäärään suunnatun toiminnan luonteen. Eläin tuhoaa jonkun maa-alueen kasvillisuuden tietämättä mitä hän tekee. Ihminen tuhoaa sen, kylväämällä vapaaksi tulleeseen maahan peltokasveja tai istuttaakseen puita ja viinirypäleitä, joiden hän tietää tuottavan itselleen moninkertaisen sadon. Hän siirtää hyötykasvit ja kotieläimet toisesta maasta toiseen ja muuttaa siten koko maailman osan kasvillisuuden ja eläinkunnan. Vielä enemmän. Keinotekoisen jalostamisen kautta muuttuvat niin kasvit kuin eläimetkin ihmisen hoidon alaisena siinä määrässä, että niitä tuskin enää entisestään tuntee. Nykyään saa turhaan etsiä niitä villejä kasveja, joista jyvälajimme polveutuvat. Samoin on yhä riidanalaisena se, mistä villistä eläimestä polveutuvat koiramme, joita on vieläniin monta lajia, tai mistä polveutuvat yhtä lukuisat hevoslajimme.

On itsestään selvää, että ei tule mieleemmekään kieltää eläinten suhteen kykyä suunnitelmalliseen, edeltäpäin ajateltuun toimintaan. Päinvastoin. Suunnitelmallista toimintaa on idussaan olemassa jo kaikkialla, missä protoplasma, elävä munavalkuaisaine esiintyy ja reageeraa, s.o. toteuttaa määrättyjä, joskin vielä niin yksinkertaisia liikkeitä ulkoapäin tulleen ärsytyksen vaikutuksesta. Sellainen vastavaikutus esiintyy jo sielläkin, missä ei ole vielä mitään soluja, puhumattakaan hermosolujen olemisesta. Se tapa, millä myönteisiä syövät kasvit pyytävät saaliinsa, on myöskin määrätyssä mielessä suunnitelmallista, vaikkakin täydellisesti tiedotonta. Eläinten tietoinen, suunnitelmallinen toiminta kehittyy suhteessa hermojärjestelmän kehitykseen ja saavuttaa nisäkkäillä jo hyvin korkean asteen. Englantilaisen kettumetsästyksen yhteydessä voidaan joka päivä nähdä, miten tarkkaan kettu osaa käyttää hyväkseen suurta paikallistuntemustaan paetakseen vainoojaansa, ja miten hyvin se tuntee ja käyttää hyödykseen kaikki maassa esiintyvät edut matkansa keskeyttämiseksi. Ollessamme tekemisissä korkeammalle kehittyneiden kotieläinten kanssa voi alituisesti tavata piirteitä viekkaudesta, joka on aivan samalla asteella kuin tapaamme ihmislapsillakin. Sillä niinkuin ihmisalun kehityshistoria äidin kohdussa on vain eläimellisten esi-isäimme, madosta alkaen, miljoonia vuosia kestäneen ruumiillisen kehityshistorian lyhennetty kertaus, niin on ihmislapsen henkinen kehitys vain vielä enemmän lyhennetty kertaus, samojen esi-isien, ainakin myöhempien, älyllisestä kehityksestä. Mutta kaikkien eläinten kaikki suunnitelmalliset toiminnat eivät ole voineet työdä luontoon heidän tahtonsa leimaa. Sen voi tehdä vain ihminen.

Lyhyesti, eläin käyttää vain hyötykseen ulkoista luontoa ja saa siinä aikaan muutoksia vain pellällä läsnäolollaan. Ihminen tekee luonnon tarkoituksilleen kelpaaviksi muutostensa kautta, hallitsee sitä. Ja tämä on viimeinen olennaisin ero ihmisen ja muiden eläinten välillä, ja se on jälleen työ, joka tämän eron saa aikaan (jalostaminen).

Mutta älkäämme sentään liiaksi ihmartele itseämme ihmismäisillä voitoillamme luonnosta. Jokaisesta sellaisesta voitosta kostaa se meille. Jokaisesta tällaisesta voitosta on tosin seurauksena ensi käsissä ne tulokset, jotka olemme laskeneet, mutta toisessa ja kolmannessa asteessa on toisia, odottamattomia seurauksia, jotka hyvin usein tekevät tyhjäksi nuo ensimäiset tulokset. Ihmiset, jotka Mesopotamiassa, Kreikassa, Vähässä-Aasiassa ja tai muualla hävittivät metsät saadakseen viljelysmaata, eivät uneksineetkaan, että he sen kautta laskivat perustan noiden maiden nykyiselle hedelmättömyydelle, hävittäessään metsien kanssa kosteuden keräämis- ja säilyttämiskeskukset. Alppien italialaiset asukkaat, jotka etelärinteeltä haaskasivat pohjoisrinteellä niin huolellisesti suojelemansa kuusimetsät, eivät aavistaneet, että he sen kautta tuhosivat karjanhoidon edellytykset juuria myöten alueeltaan. Vielä vähemmän aavistivat, että he sen kautta saattoivat vuorilähteet vedettömiksi suurimmaksi osaksi vuotta, kun ne sen sijaan sadeaikana voivat valua yli tasankojen sitä riehuvimpina tulvavirtoina. Perunoiden Europaan levittäjät eivät myös tienneet, että he jauhoisten möhkäleiden kanssa levittivät myöskin samalla risatautia. Jokaisella askeleella tulemme meille muistamaan, että emme suinkaan hallitse luontoa siten kuin valloittaja hallitsee vierasta kansaa, niinkuin sellainen, joka on ulkopuolella luonnon, — vaan että me kuulumme siihen lihoineine, verinemme ja aivoinemme ja elämme sen keskellä, ja että koko meidän valtamme sen yli on vain siinä etuoikeudessa, joka meillä on muihin olentoihin verrattuna, että voimme tuntea sen lait ja voimme niitä oikein käyttää.

(Jatk.)

Neuvostoliitosta

KOLLEKTIVISOIMISLIIKKEEN SUURVOITTO

Maa-asiain kansankomisariaatin selostuksen perusteella siemenvarastojen kasvamisen kulusta koll. taloluksissa, teki SSSR:n Kansankomissarien Neuvosto päätöksen, jossa todetaan, että siemenvarastojen valmistaminen kevätkylvökamppailua varten lähenee loppuaan.

Kevätkylvöjen laajentamista varten 25% piti koll. talouksien koota 39 milj. sentneriä siemenlä. Maaliskuun 1 p:nä oli koottu 36 milj. sentneriä.

SSSR:n KKN pitää tätä tulosta talonpoikaiston köyhän ja keskivarakkaan osan suurvoittona.

Kuitenkin niille seuduille, jotka eivät kykene omin voimin täyttämään suunnitelmaa 100-prosenttisesti, päätti KKN annettavaksi jo luovutetun avun lisäksi 1,640,000 sentneriä vehnän siemeniä kevätkylvöjä varten prosentittomana lainana satoon saakka.

SSSR:n Kansankomisaarien Neuvosto kääntyy koko kollektiivistien joukon puoleen ja kehoittaa keskittämään lähipäivinä kaikki voimat itsensä kylvön järjestämiseen siten, että koll. talouksien jäsenistön miljoonaisilla voimilla voitaisiin täyttää kylvöalan laajentamissuunnitelmaa.

RAUTAMALMIKENTTIA MOSKOVAN LÄHISTÖLLÄ

Ent. Serebjano-Prudskin piirin tilanherran Dontsenkon asunnosta on löydetty saman rajonin Lishmjakan kylässä sijaitsevien rautamalmikerrostumia kuvaavia papereita. Niistä käy selville, että v. 1899 löydettiin siellä rautamalmia. 150 desjatiinaa tutkittiin. Tutkimukset osoittivat, että 1—3 sylen syvyydessä on mahtavia rautamalmikerrostumia, jotka ovat 1—4 arssinan vahvuisia. Insinöörien arvelujen mukaan löytyy desjatiinoja, jotka voivat antaa keskimäärin 1½ milj. puutaa arvokasta aivan rikitöntä rautaa. "Moskvougolj" tutkimusbyron johtajan, insinööri Vasiljevin ilmoituksen mukaan on malmikerrostumien olemassaolo geologisten osoittimien mukaan täydelleen mahdollista.

TEKNIKUMIEN UUDELLEEN JÄRJESTELY

Valistusasiain kansankomisariaatti on tiedoittanut Teknikumien uudelleen järjestämispäätöksestä. Opetuskausi Teknikumeissa supistuu 2 vuoteen. I kurssilla opiskelijoita varten säädetään Teknikumin päättämisaika viimeistään lokakuun 1 p:ksi v. 1931, II-kurssilaisten joulukuu v. 1930 ja III kurssilaisten kesäkuu v. 1930. Opiskeluyksiköksi otetaan lukukausi. Oppilaiden otto suoritetaan 2 kertaa vuodessa. Oppityö ei saa ylittää 7 tuntia päivässä. Teoreettisen ja käytännöllisen opetuksen vaihtelu käy — suhteessa 1:3. Tuotannollisen praktiikan on alettava II lukukaudelta. Päättävien luvun on noustava 50 pros.

JÄTERAAKAAINEIDEN KERÄYS LENINGRADISSA

T.k. 7 p:ään mennessä oli Lengostorgin jäteraakaeineasemalle saapunut 26½ tonnia riepuja, 10 ton. luita, 4 tonnia kumijätteitä, 46 t. paperia, 5 t. värimetalleja, 120 t. rautaromua, 18 t. lasia ja 23 t. sekalaista romua.

Paitsi sitä on Lengostorg lähettänyt suoraan asuntoosuuskunnista Rudmetalltorgille 1,000 t. rautaromua, mutta näitä jätteitä ei ole kerätty asunnoista, vaan ullakoilta ja pihoilta. Arvokkaita ovat myöskin asunnoista kerätyt rievut, luut y.m., mutta niitä on toistaiseksi perin vähän. Tämä on selitettävissä sillä, että monet asunto-osuuskuntien hallinnot eivät vielä tähän saakka ole käsittäneet tämän tärkeän asian tarpeellisuutta, eivätkä ole tehneet mitään sen hyväksi.

80,000 HA MAISSIVILJELYKSELLE KESKISEN VOLGAN ALUEPIIRISSA

Keskisellä Volgalla on erikoisen edulliset ehdot maissin kasvattamista varten. Maissiviljelykset tulevat vuodesta vuoteen suurentumaan. Tänä vuonna aiotaan kylvää 80,000 ha ja tulevana vuonna 250,000 ha. Vuoteen 1932 mennessä tulevat maissiviljelykset laajentumaan miljoonaan hehtaariin.

On muodostettu erikoinen maissin viljelysalojen laajentamispropagandasta väestön keskuudessa huolehtiva neuvontaelin.

Suomalainen Höyrysauna

Avoinna joka arkipäivä kello 1 päivällä kello 12 yöllä.
Lauantaisin kello 10 aamulla kello 12 yöllä.
770 Aqueduct Street, Montreal, Quebec

1000 Sanaa Englantia

12—13:s vihkot, yhteen nidottuna, hinta 25 senttiä.
Kaikille niille jotka ennemmin ovat hankkineet tähän saakka seuranneet numerot itselleen on tarpeellista saada nämä yllämainitut myös, sillä näihin vihkoihin sisältyy nyt 1000 sanan englantilais-suomalainen sanakirjaosasto. Juuri niiden sanojen joita tässä oppijaksossa käsitellään.
Tilatkaa osoitteella:

VAPAUS,
BOX 69, SUDBURY, ONT.

THE EUROPEAN STUDIOSSA

tehdään ensiluokan työ, alennetuilla hinnoilla. Postikortista $2.00 tusina, isommista kuvista $5.00, koko 8x10. Kuvista, koko 8x10—14x20, $12.00 tusina.

Näistä kaikista yllämainituista kuvista annetaan lahjaksi 1 kuva tusinalta, kun tuo lehdessä olevan ilmoituksen mukana.

338 Queen St. W. — Phone Adelaide 3789 — Toronto, Ont.

Suomalainen
Naisparturi ja Kähertäjä

Pyydämme sulkeutua arv. yleisön suosioon hyvällä työllä ja kohteliaisuudella. Kauneushoitoa myös.

ELSA GLADE
ja
KERTTU REUNANEN
131 Peter St., Toronto, Ont.

John Lahti

Välittää kolia ja puita sekä toimittaa muuttoajoa. Kääntykää puoleeni tarvittaessa.

50 Lorne St., Sudbury
Puhelimet: kotiin 1724
konttoriin 1676

Hieroja A. Valley
SAUNALLA
Toronto Steam Baths
128 Peter St. Toronto, Ont.

Tunnit: Kesk.-torst. 4 ip. 11 ip.
Perj. 1—11 ip.
Lauant. 1 ip. klo 2, ap.
Sun. 9 ap. 4 ip.

Muina aikoina otetaan vastaan kotona

267 Richmond St. W.

SUURIN JA AJANMUKAISIN RUOKALA
HOLM'S CAFE
439 QUEEN ST. WEST
(Spadina ja Queen Sts. kulmassa)
TORONTO, ONT.
Hyvä ruoka ja kahvi. Suomalaiset leivokset. Tervetuloa!

SIISTIÄ HUONEITA
644 Lagauchetiere St West, Montreal, Que.
U. Eloranta
PARTURI SAMASSA TALOSSA (Tr

TALVIPURJEHDUKSET—SAINT JOHNISTA, N. B.
GLASGOVIIN—BELFASTIIN—LIVERPOOLIIN
**Huhtik. 4 ..... DUCHESS OF RICHMOND
*Huhtik. 5 ..... MINNEDOSA
*Huhtik. 11 ..... DUCHESS OF BEDFORD
*Huhtik. 17 ..... MELITA
†Huhtik. 18 ..... DUCHESS OF YORK
*Huhtik. 25 ..... DUCHESS OF ATHOLL**
*Ei käy Belfastissa
*Ei käy Liverpoolissa.
**Käy Liverpoolissa ainoastaan.

CHERBOURGIIN—SOUTHAMPTONIIN—ANTWERPENIIN
Huhtik. 23 ..... MONTROSE

CHERBOURGIIN—SOUTHAMPTONIIN—HAMPURIIN
Huhtik. 2 ..... MONTCLARE
Huhtik. 16 ..... MONTCALM

CHERBOURGIIN JA LONDONIIN
Huhtik. 10 ..... METAGAMA

NEW YORKISTA
CHERBOURGIIN—SOUTHAMPTONIIN
Huhtik. 19 ..... EMPRESS OF AUSTRALIA

Yhteys Hullista Suomeen joka keskiviikko

Lähempiä tietoja hinnoista sekä purjehduksista halutessanne kääntykää kenen tahansa Canadian Pacifin Laivayhtiön asiamiehen puoleen tai C. H. White, District Passenger Agent, North Bay, Ont.

Canadian Pacific
Maailman suurin matkustaja-järjestelmä

J. W. AHLQVIST, Box 69, Sudbury, Ont.

Halutessanne lähettää rahaa omaisillenne Europaan, tehkää lähetys Canadian Pacific Expressin välityksellä.

CLARK & BENNETT
PLUMMAUS-, LÄMMITYS- JA SAHKÖURAKOITSIJAT
Kun temme työnne ja olette tyytyväisiä, sanokaa ystävillenne
Jos ette ole tyytyväisiä, sanokaa meille
Puhelin 2786 — Box 91 — Sudbury, Ont.
Kathleen ja MacKenzie katujen kulmassa

Suomesta tullut koulunkäynyt
MIESHIEROJA
antaa voimakasta hierontaa Suomalaisella saunalla.
56 Widmer St., Toronto, Ont.
Keskiviikkona ja torstaina 3—12
Perjantaina 1—12 — Lauantaina 1—2 Sunnunt. 9—1.
ADOLF PALENIUS (20-27

SAUNA
Peter ja Richmond Sts. kulmassa
TORONTO.

NORTHERN COAL & WOOD CO.,
KOVAA JA PEHMEÄÄ KOLIA — KOKSIA — KOVAA JA PEHMEÄÄ PUUTA
202 Mackey Bldg. — Puhelin 744, Sudbury.
VARASTOPAIKKA — LORNE STREET — PUHELIN 86.

SUOMALAINEN APTEEKKI
JA
ROHDOSKAUPPA
Montrealissa, Que., 151 Ontario St. E.
Täällä voitte saada kaikkia lääkkeitä ja rohdoksia niinkuin vanhassa maassa. Käykää meillä tai kirjoittakaa meille. Lähetämme lääkkeit ja rohdoksia kaikkialle Canadaan.

Uudelleen rakennettuja
Kirjotuskoneita
Vapaus ruyy uudelleenrakennettuja Underwood kirjotuskoneita. Ne ovat aivan kuin uusia. Kaikki vähänkin kuluneet osat ovat uudet. Olemme välittäneet kymmeniä tällaisia koneita tämänkin vuoden ajalla ja jokainen joka niitä on ostanut, on edelleen tyytyväinen kauppaansa. Nämä koneet kestävät ja ovat aina kunnossa vuosia. Kukaan toinen liike ei myy niitä yhtä halvalla kuin Vapaus. Pidämme niitä säännöllisesti varastossa, joten niitä voidaan lähettää heti tilauksen saatua.
Myymme myöskin käytettyjä, sangen hyvässä kunnossa olevia Underwood ja Remington kirjotuskoneita. Hinnat ovat erittäin halvat.
VAPAUS, Box 69, Sudbury, Ont.

Työläistoveri! Oletko jo tilannut Vapauden?

AUKSIA TYÖVÄENLEHDILLE
— VÄLITTAA —
VAPAUDEN KONTTORI

amiestemme ei tarvitse olla asiamiehiä kaikille erikielisille lehdille, vaan voivat meidän asiamiesvaltuuksillamme ot-ksia kaikille allaoleville työväen lehdille ja lähettää kont-e maksun seuratessa mukana.

Välitämme tilauksia seuraaville työväenlehdille:

ORKER, viikkolehti, Toronto, Ont., vk. $2.00, ½ v. $1.00
OUNG WORKER, Toronto, Ont., vuosikerta 50
OUNG COMRADE, Toronto, Ont., vk. ..... .25
WORKER, Työväenpuolueen päivälehti. Tilaushinta sikerta .....$6.00, ½ vuosik. $3.50, 3 kk. 2.00
WORKER, Nuorten Työl. Liiton 2 kertaa kuussa Chica-a ilmestyvä julkaisu, vuosikerta 1.00
OUNG COMRADE, Työväenpuolueen lastenlehti, Chi-ossa. Tilaushinta vuosikerralta ..... .50
NADIAN LABOR MONTHLY, kuukausijulkaisu, To-to, Ont., ... 25 s. kpl., 1 vk. 2.50
N WORKER, naisten lehti, ilmestyy Torontossa, Ont. a 1 vk. $1.00
DEFENDER, kuukausijulkaisu 1.00
. PRESS CORRESPONDENCE, 1 vk. $6.00, ½ vk. 3.50
N VOIMA, Oulu, päivälehti; vuosik. $10.00, ½ vk. 6.00
ÄNI, Vaasa, 3 kertaa viikossa; vuosik. $6.00, ½ v. 3.50
TYÖ, Kuopio, 3 kert. viikossa; vuosik. $6.00, ½ v. 3.50
NTAJA, Helsinki, päivälehti, vuosik. $10.00; ½ v. 6.00
, Helsinki, viikkolehti, ...vuosik. $3.00; ½ v. 1.75
EN LEHTI, Tampere, 3 k. viikossa, 1 vk. $6.00; ½ v. $3.50
M, virolainen työväenpuolueen lehti, ilmestyy New kissa. Tilaushinta vuosikerralta 6.00
, Työväenpuolueen ruotsalainen lehti, ilmestyy Chi-ossa. Tilaushinta vuosikerralta 2.50
EN URHEILULEHTI, Helsinki. Tilaushinnat vuosik. 00, puoli vuotta 1.25
KENSFLAMMAN, ruotsalainen lehti, Lulea, Ruotsi, $12.00, puoli vuotta 6.00
LÄNSI, 2 kertaa kuukaudessa ilmestyvä kuvalehti sinki. Tilaushinta .....vk. $4.00, ½ v. $2.00
, Suomen vasemmistolaisten pilalehti, ilmestyy kerta ssa 16-sivuisena. Tilaushinta vuosik. $2.50, ½ v. 1.50
NISTI, Leningrad .....vuosik. $4.00, ½ vk. 2.00
SNAISTEN URHEILULEHTI, Helsinki. Kerta kuus-Vuosikerran hinta $1.75, puolivuosikertaa 1.00
TÖLÄINEN, Helsinki. Kerta kuussa. 1 vuosik. 1.75
VA VOIMA, Työv. urheilupoikain lehti, Helsinki, 1 vk. 1.25
EN NÄYTTÄMÖTAIDE, Tampere, 1 vk. 2.00
EN KARJALA, Petrozovodsk, Russia; 3 kertaa vii-a; vuosikerran hinta $9.00, puolivuosik. 4.50
S, Leningrad, 3 kertaa viikossa 1 vk. $6.00 ½ vk. 3.75
TULET, Oulu vuosik. 3.00
PPU, Helsinki, vuosik. 2.00
ES, päivälehti, Superior, Wis., 1 vk. $6.00, ½ vk. 3.25
, päivälehti, Astoria, Ore., ...1 vk. $6.00, ½ v. 3.25
PÄIN, päivälehti, Worcester, Mass., 1 vk. $7.00 oli vuosikertaa 3.75
I, päivälehti, Superior, Wis., 1 vk. $1.75, ½ vk. 1.05
TAR, naistenlehti, Astoria, Ore., 1 vk. $2.00, ½ v. 1.15
TYÖLÄINEN, kuukausijulkaisu, Port Arthur, Ont. ityisnumerot 15 senttiä, ½ vk. 75c., 1 vk. 1.50
UNIST INTERNATIONAL", Kominternin englanninkieli-virallinen lehti, ilmestyy kuukausittain, vk. $2.50 li vuosikertaa 1.25
S- JA TALONPOIKAISNAISTEN LEHTI, kerran kaudessa, 1 vuosik. 2.00

olevista lehdistä myönnetään asiamiehille palkkiota vissin enkaan.

AUS, Box 69, Sudbury, Ont.

Ilmotuksia eri paikoilta

Ilmotushinnat tässä osastossa ovat: Tilapäisilmottajilta 3 senttiä sana, vakituisilta, joiden ilmotus on kerran tai kahdesti viikossa samanlaisena, 2 senttiä sana ja niiltä, joiden ilmotus on jatkuvasti samanlaisena jokaisessa lehtemme ilmestyvässä numerossa, 1 1-2 senttiä sana. Vähin ilmotusmaksu kerta ilmottaessa 50 senttiä ja seisovista 25 senttiä kerralta.

Tähän osaan tarkotetut ilmotukset on ilmottajan tai ilmotuksen ottajan merkittävä PAIKALLISILMOTUS.

SUDBURY, ONT.

NUSI PARTURILIIKE VAPAUden talossa. Sisäänkäynti sivulta. Jalmar Oksanen.

H. KAUHASEN RÄÄTÄLILIIKE. Suositellaan. Lisgar Street, Box 524, Sudbury.

NAISTEN JA LASTEN LENINKIompelua vastaan otetaan. Siiri Forsell, 280 Eyre St. (Tr.L

COPPER CLIFF, ONT.

HUOMATKAA! EHDOTTOMASti parhaat korput ja kovat leivät saatte leipuri Koivulan sapasta, Copper Cliff, Ont. Werner Koivula, Phone 276, Box 113.

TORONTO, ONT.

SUOMALAINEN RUOKALA SUOmi Cafe, tarjotaan hyvää ja maukasta ruokaa. Avoinna kaikkina päivinä kello 6 aamulla kello 1 yöllä. 395 Queen St. W.

AINOA SUOMALAINEN VALOkuvaamo- ja suurennusliike Torontossa, Ont., 318 Queen St. West. Mr. V. Terho. Puhelin Ad. 0070.

ASUNTOA JA RUOKAA SAATAvana päivittäin ja viikottain. Aino Lahti, 3 Widmer St., Toronto 2.

CARL SUNDHOLM, KELLOseppä. Lähettäkää kellonne korjattavaksi tällä osotteella: 246 Queen St W. Puhelin Adelaide 6856. Toronto.

PURITY BAKERY SUOSITTELEE hyväksi tunnettua leipää ja leivoksia useita eri lajeja. 448 Queen St. W. Toronto, Ont. Puhelin: Trinity 2800. O. Huhtala.

ONTARIO AUTO BODY AND Welding Co. ottaa vastaan seuraavia korjaustöitä: Acetylenhuottoa, kattojen kehyksien sekä etu- ja takalumpparien korjauksia, puu- sekä rautatyö tehdään kaikille osille ensiluokkaisesti. Myöskin carbonia poltetaan. 50c sylinteriltä. Puhelin Wa. 3354. 98 John Street, Toronto, Ont.

DOROTHY STAMBLER ANTAA opetusta pianon, viulun, kitaran y.m. soitossa. 448 Queen St. West. Kotipuhelin Midway 2845.

MRS. PEHKO, KOKENUT SUOmalainen hieroja antaa hieontaa ja sairasvoimisteluu. 448 Queen St. West. Puhelin Trin. 2806.

SUOMALAINEN NAISTEN PUKU moliike 453 Queen St.. W. Lähellä Spadina Ave. Mrs. Ida Ojala. (MT)

SUOMALAINEN KIUVASSAUNA, 176 Spadina Ave., Toronto, Ont., yläpuolella Queen Streetin. Auki 1—12. Naisille: maanantai, keskiviikko ja perjantai; miehille kaikkina muina päivinä. (TTL

MONTREAL, QUE.

ED. HELSBERGIN ASIOIMISTO. 926 Ste. Monique St. Puhelin Harbour 8336. Lakiasioita, asiakirjoja, oikeudessa tulkkina sekä muita alaani kuuluvia asioita.

MRS. HELSBERGIN UUSI "MOjakkasappa". Ruoka-annokset 20c ylöspäin. 926 St. Monique St., Montreal, Que.

PT. ARTHUR, ONT.

VAPAUDEN PORT ARTHURIN konttori on auki arkipäivinä kahdeksasta aamulla kello seitsemään illalla. Rahaa välitetään Suomeen; kaikkia Vapaudessa olevia kirjoja pidämme varastossa; laivapilettiä myymme kaikille linjoille.

PARTURILIIKKEEMME SIJAITsee 295 Bay St. E. Suksi ja Wm. Suvanne.

KELLOSEPPÄ
A. Heiskanen
SUDBURY, ONT.
9 Durham St.
—Box 1872—

MYYTÄVÄNÄ

Viiden huoneen roomingtalon kalusto myytävänä. Saman talon voi vuokratakin.

E. Mäki,
141 Spruce St., Sudbury, Ont.

PALLOHUONE
— ja —
Matkailijakoti
981—963 St. Antoine St., Montreal, Que.
NISULA ja MATTILA, omist. (Tr.

Sudbury

UUSIA LEVYJÄ VAPAUDESSA

Willie Larsen, Trio
3139F Muistoja Karpateilta, valssi
Seurasaaren Polkkia

Kuuno Sevander
3140F Lempi, sun säveleesi soi...
Elon tiellä

Leo Kauppi
3141F "Ei tule suvi..."
"Kalle parka"

"KISAN"

järjestysmiesten kokous huomenna, perjantaina, kello 7 illalla. Joka mies paikalle sillä ajatus on saada asiat kuntoon.

PALVELIJATARYHDISTYKSEN TYÖKOKOUS

on tänä iltana osuusruokalassa. Alkaa kello 8. Saapukaa kaikki joukolla.

RAVINTOLATOIMIKUNNAN

kokous pidetään tänään, torstaina, kello 8 illalla Liberty-haalin ravintolahuoneessa. Kaikki paikalle!

CO-OPTASIN JOHTOKUNNAN KOKOUS

pidetään osuuskaupassa maanantaina t.k. 31 p:nä kello 8 illalla. — Muistakaa jokainen jäsen saapua täsmälleen. — Siht.

HEI HYPPYIHIN TÄNÄ ILTANA!

Fox-trottia, valssia, polkkaa y.m. tanssitaan taas tänä iltana Liberty-haalilla entisen orkesterin soitolla. Sisäänpääsy: miehet 35c, naiset 25c.

VAPAUDEN KIRJAKAUPPA

pidetään auki joka päivä kello kahdeksasta aamulla kello seitsemään illalla. Sunnuntaisin ja juhlapäivinä on konttori suljettu koko päivän. Rahanvälitystä otetaan vastaan kirjakaupassa jälkeen kello viiden.

POLIISIOIKEUS

Viiden kuukauden ansiot metsäkämpältä, 147 dollaria oli muuan ranskalainen metsätyöläinen panut menemään muutamassa päivässä Sudburyssa. Tämäkin mies, kuten usein muutkin, joutui poikkisattui hetki poliisin käsiin, kun hänen oli määrä Mackey rakennuksen alakerrassa parin muiden joukossa, jotka olivat "canned heat" ja jotakin muuta juotavaa. Kun ei paikalle sattunut konstaapeli ollut nähnyt pidätetyn ryyppäävän pullosta, sai mies armon oikeudelta ja lupasi hän heti ottaa alkua Nicholsoniin päin, yrittämään jos onnistuisi taas saamaan kovalla työllä jotakin kokoon.

Eräs tuttu pidätetty oli nähnyt "pääskäkin" Capreolin aseman luona, vaikka sen sisältöinen hyvällä, kunnes oikeus omistaja, eräs rautatielainen, ropsi perässään lähdössä häviämistä. Varkaalla ei ollut muuta puolustusta, kuin että sen olisi joku toinen ottanut, jos ei hän olisi sattunut paikalle. Niinpä rangaistuksenkin 3 kk. vankeutta, saa hän nyt itse kärsiä, kun on vaikea saada ketään toista "paikalle".

Väkijuomien luvattomasta hallussapidosta sakoitettiin L. Ahoa 100 dollaria ja kulut, tai 2 kk. vankeutta. Ture Vickström oli pitänyt väkijuomia muualla kuin yksityisasunnossaan saaden sakkoa 100 dollaria ja kulut.

Kalliiksi tuli "kylässäkäynti" niille kolmelle miehelle, jotka olivat P. Lochartin ilopaikassa silloin kun poliisi sattui tulemaan sisään. Miehet saivat sakkoa 15 dollaria kukin, isännän saadessa 40 dollaria ja kulut ja "yhteisen emännän" Lena Lockhartin tullessa sakoitettua 20 dollaria ja kulut.

TYÖLÄISEN KOHTALO

Viime tiistaiaamuna löydettiin miehen ruumis Riverside Driven lähettyviltä. Kuollut oli noin 5 jalkaa 6 tai 7 tuumaa pitkä, 30 tai 35 vuoden ikäinen ja painoi noin 145 paunaa. Ruumis oli aivan musta noesta, ollen mies varmaankin ollut tekemässä matkaa rahtijunan päällä. Lääkärintutkimuksessa on käynyt selville, että mies on todennäköisesti kuollut sydänhalvaukseen. Minkäänlaisia väkivallan merkkejä ei näy ruumiissa. Päällä olleet vaatteet oli valmistettu St. Paulissa, Minn. Tähän päivään mennessä ei miehen nimestä ole päästy selville.

Halutaan tietää

Haluan tietää missä päin nykyään kuljette **August Kattelus** ja **Frans Groonlund?** Jos huomaatte tämän niin heittäkää kirjeellä. (75

Paavo Virtanen,
Island Falls via the Pas, Sask.

DELONGCHAMP
Cartage Co., Ltd.
Sudbury, Ont.

Olemme avanneet autokumien korjausiitkeen, joten otamme nyt vastaan kaikenlaista autokumien ja sisäkumien korjausta.

Tyydyttävästyyys taataan.

SUOMESTA

TYÖLÄISKIRJAILIJA OTTO OINONEN PIDATETTY HARTOLASSA

V.k. 26 p:n vastaisena yönä toimittivat 2 helsinkiläistä ohranaa tarkastuksia Hartolassa tov. Johan Toivo Järvisen talossa, noin neljän tunnin ajan, takavarikoiden Järvisen luona tilapäisisti asuneen työläiskirjailija toveri Otto Oinosen käännöstöitä, käsikirjoituksia ja kirjoja. Tov. Oinonen käskettiin saapumaan 26 p:nä kuulusteltavaksi Hartolan nimismiehen huoneustoon. Oinosen saavuttua kuulusteltavaksi, oli saman päivän iltana toimitettu Järvisen talossa toinen etsintä. Järvisen ollessa matkoilla ei tiedetä, onko ja mitä on takavarikoitu. Nimismiehen ilmoituksen mukaan on määräys tullut keskuspoliisilta. Samoin antoi hän ymmärtää, että kysymys olisi tov. Oinosen punaupseeriajalta. Toveri O. on siitä jo saanut tuomion ja kärsinyt sen.

Tov. Järvinen on käsketty kuulusteltavaksi Hartolan Pohj. piirin opintoryhmästä. Samoin lienee käsketty tutkinnoille kirkonkylän opintoryhmien jäseniä.

Tov. Otto Oinonen on v.k. 27 p:n aamuna kuljetettu tiettävästi Helsinkin ohranan komeroihin.

TYYPILLISTÄ — LISÄÄ VANKILOITA

T.k. 3 pnä oli valtiovarainvaliokunnassa käsiteltävänä hallituksen esitys n:o 19, jossa hallitus anoo lisämäärärahoja täksi vuodeksi vankilamenoja varten yhteensä 2,200,000 markkaa, jolla summalla rakennettaisiin eri puoliille maata vankiparakkeja ja palkattaisiin uusia vartijoita.

Esityksessä pyytää hallitus m.m. Porin—Haapamäen rautatierakennukselle suunniteltua vankilaosastoa varten 830,000 mk. täksi vuodeksi. Toiminta aloitettaisiin huhtikuun alusta. Valiokunnassa sosialidemokraatit ja porvarit hyväksyivät esityksen yksimielisesti, ehdottaen varat myönnettäväksi.

Sos. työväen ja pienviljelijäin edustajat liittivät mietintöön vastalauseen, jossa hallituksen ehdotus esitetään hylättäväksi, koska yleinen työttömyys maassa on suuri, joten rautatietöihin olisi varattava sen lieventämiseen. Sosdemokraatit ja porvarit haluavat nämä työt kuitenkin suorittaa vankityövoimalla. Tämäkin tapaus osoittaa mitä selvimmin, millä tavalla sosialidemokraatit ja porvarit suhtautuvat työttömien asiaan. Työttömäin ja koko työväenluokan on käytävä entistä tarmokkaampaan taisteluun työttömyyskysymyksessä. Vain siten voidaan päästä eteenpäin.

J. JARVIS,
ASIOIMISTO
Huone 108, Huron Chambers
Puhelin 2189. — P. O. Box 1181
SUDBURY, ONT.
Lakiasioita, asiakirjoja, kansalaispapereita, siirtolaislupia, y. m.
Kiinteimistölainoja
Vaadittaissa tavattavana iltasin.

Vuokrattavana

Räätälilliikkeen huoneusto, asuin huoneet siihen yhdistettynä. Kaikki mukavuudet. Vesi maksetaan. Vuokra $30.00 kuukaudessa. Sisälle voi muuttaa huhtik. 5 p. Paikka sijaitsee No. 50½ 1st Ave., Timmins, Ont. Lähempiä tietoja saa: (TTL

Box 586, Timmins, Ont.

MYYTÄVÄNÄ

Vähän käytetty, hyvässä kunnossa oleva keittouuni. Kysykää:

SUOM. PARTURILIIKKEESTÄ,
76 Elm St. East, Sudbury, Ont

Huomatkaa!

Koska sovitusti puolisoni J. Kerimanni poistui luotani, niin kaiken varalta haluan huomauttaa, etten ole vastuunalainen, jos hän tavalla tai toisella suuntaa itsensä yhä edelleenkin talouteeni.

Maalisk. 24, 1930.

Mrs. H. Mäki,
North Bay, Ont.

KOTIHOIDON AVULLA TERVEYTEEN! SUOMENKIELISILLÄ OHJEILLANI

Luonnollinen ravintojärjestelmä	.50
Maitoparannus (maitokuuri)	1.00
Raaka, Kasvis- ja Hedelmäruokajärjestelmä	1.50
Paastoparannus	2.00
Tieteellinen vesiparannus	2.00
Luonnollinen sukupuolielämä (ainoa teos alallaan)	2.00
Naisten siitiselitaudit	1.50
Miehen ja naisen sukupuolinen kykenemättymöös	3.00
Veneeriset taudit ja niiden uudet parannuskeinot	3.00
Reumatismin, Yskän ja Influenssan parannus	1.00
Umpitaudin (kovan vatsan) parantaminen	1.00
Y.m., y.m.	

Huom. YHDEN DOLLARIN MAKSUSTA vastataan kaikkiin eräiden kysymyksiin. Kysely-kaavakkeiden avulla (joita lähetetään pyydettäessä) järjestetään "persoonakohtaisia" Hoito-Ohjeita. Tilatkaa osoittella:

DR. KOSKI'S HEALTH SERVICE.
Box 1198, San Francisco, Calif.

Kalaverkkoja

Kevätvarasto scotlantilaisia verkkoja saapunut varastoon. Joka verkko on hyvin tehty 3 kertaisesta No. 35 kokoisesta langasta. Jos kestävyys on kyseessä, niin tilatkaa näistä allaolevista, sillä niihin voi luottaa.

UUDET HINNAT

20 jaardia, 4 t. silmillä, 4 jalkaa syvä, pauloitettu	$2.75
20 jaardia, 3½ t. silmillä, 4 jalkaa syvä, pauloitettu	3.00
20 jaardia, 3 t. silmillä, 4 jalkaa syvä, pauloitettu	3.25
30 jaardia, 4 t. silmillä, 4 jalkaa syvä, pauloitettu	4.20
30 jaardia, 3½ t. silmillä, 4 jalkaa syvä, pauloitettu	4.60
30 jaardia, 3 t. silmillä, 4 jalkaa syvä, pauloitettu	5.25

Pauloitettu, kohoilla ja painoilla varustettu

30 jaardia, 4 t. silmillä, 4 jalkaa syvä	$5.25
30 jaardia, 3½ t. silmillä, 4 jalkaa syvä	5.75
30 jaardia, 3 t. silmillä, 4 jalkaa syvä	6.25

VERKKOLIINOJA

3 paunan nippu, 4½ t. silmä, 4 jalkaa korkea	$12.00
3 paunan nippu, 4 t. silmä, 4 jalkaa syvä	12.50
3 paunan nippu, 3½ t. silmä, 4 jalkaa syvä	13.00
3 paunan nippu, 3 t. silmä, 4 jalkaa syvä	13.50
Paulalankaa, yhden paunan kerissä	.90
Silmälankaa, 1/4 paunan kerissä	1.15

Huom.! Ostakaa verkkonne nyt. Lähetys tehdään postivapaasti.

FRANK HEINO — SUOMAL. MYYJÄT — WM. MARTTINEN

COCHRANE-DUNLOP HARDWARE
PHONE 1480 — LIMITED — SUDBURY
SUDBURYN SUURIN RAUTAKAUPPA

Halutaan Kovanpuun Paaluja

VALKOSTA TAI KELTASTA KOIVUA, VAAHTERAA, SAARNIA TAI PYÖKKIÄ

MITAT: Latvan läpimitta 6 tuumaa tai ylös. Tyven läpimitta 8—18 tuumaan asti. Pituus 25—45 jalkaan asti. Kaikki puut täytyy olla kohtuullisen suorat, kuorimattomat ja katkaistu oheistä, tuoreesta puusta. — Vastauksia tehdessä mainitkaa tarkalleen paikkakunnan missä puut sijaitsee, paljonko voitte niitä hankkia, miltä asemalta puut kuormitetaan, josko puut voidaan tuoda Sudburyyn asti i'man rahtivaunuihin kuormittamatta, ja jos ei voida joka kuukausi kuljettaa, minä kuukausina kuljetus tapahtuisi ja kuinka paljon kuukausittain. Suurempi määrä halutaan.

ACME TIMBER COMPANY LIMITED,
No. 1 Laforest Bldg., P.O. Box 630, Sudbury, Ont.

Uusi Kiuassauna

Naisille ja miehille suosittelee kylpyjään. Etevät hierojat tavattavissa.

Avoinna: Keskiviikkona ja torstaina kello 3—12.
Perjantaina 1—12. Lauantaina 1—2 yöllä.
Sunnuntaina 9 ap. 1 ip.

56—58 Widmer St., Toronto, Ont.

SUOMALAINEN OSAKE LEIPOMO

TASTYLINE BAKERIES LTD.

477 Dupont St. — Phone Hillcrest 7510 — Toronto, Ont.

Suosittelee hyvää kahvileipää ja leivoksia, kuin myöskin ruokaleipää monta eri lajia. Ja sitten jo hyvän makuisen kovan leivän keralla me sulkeudumme yleisön huomioon ottamiseen.

Kirkland Lake, Ont., ilmoituksia

THE FINNISH BAKERY

Valmistaa leipää ja leivoksia. Tarjoaa yleisön käytettäväksi. Ulkolähetykset toimitaan täsmällisesti

THE FINNISH BAKERY,
Box 229 — M. Raitanen, omistaja — Kirkland Lake, Ont.

Robert Lindforsin SAUNA

Avoinna: Keskiviikkona ja perjantaina kello 1 päivällä kello 11 illalla. — Lauantaina kello 1 päivällä kello 6 sunnuntaiaamuun.
Box 23, Kirkland Lake, Ont.

PALLOHAALI
ja
PARTURI

Lindforsin saunan yläkerrassa. Pallot pyörii, tukka lyhenee ja parta siliää. (Tr.

AARO KIVINEN,
Box 23, Kirkland Lake, Ont.

The Readers of the "Vapaus"

Patronize only those concerns that advertise in the "Vapaus" and encourage their neighbors to do likewise. In this way we support our own concern and also enable it to serve the advertisers for their money's worth.

We have built our organization through co-operation by which means only we can further develop it. For that reason, let us not forget the "Vapaus" advertisers.

Parturi

Liikkeeni sijaitsee nykyisin Heinon pallohaalin yhteydessä. Teen parhaani, palvellessani yleisöä kaikessa parturinalaan kuuluvassa työssä.

Tiho Ermischoff
KIRKLAND LAKE, ONT.

MAITOLIIKE

Suosittelen yleisön käytettäväksi. Maito maukasta ja puhdasta. Kotiin ajo päivittäin.

A. Serenius
Box 727,
Kirkland Lake, Ontario

THE CANADIAN DEPARTMENT STORES LIMITED

6 voltin Auton Patteri Myynti Perjantaina

Sopiva kaikkiin 4 cylinderisiin autoihin. Laatikko erittäin hyvin tehty, sisustassa 11 pleitiä. Täysi voima, taataan vuodeksi.

Tulkaa perjantaina

6 voltin 11 levyn batteria $6.95

13 levyn 6 voltin, niille jotka ovat halukkaita saamaan saman voiman kuin 6 cylinderin autoissa on samaa tekoa kuin ylläoleva.

13 levyn 6 voltin $8.95

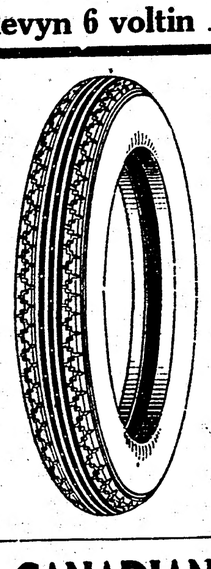

AUTOTARPEITA

Bulldog 30x3½ kumi	$7.45
Bulldog 29x4.40 kumi	8.45
Royal Cord 30x4.50	10.95
Royal Cord 29x4.75	12.50
Royal Cord 29x5.25	15.50
Piston renkaita (Fordiin), kpl.	.10
Piston öljyrenkaita, kpl.	.20
Piston renkaita (Chev.) autoon	.10
Öljyrenkaita (Chev.) autoon	.20
Auton etuvalolamppuja, kpl.	.30
Paikkeussettejä, kannu	.30
Autopumppuja	1.25

Eatonia 6 volt. batteri $9.75 — Trojen 6 voltin batteri 7.95 — 30x3½ sisäkumi 1.50 — 29x4.40 sisäkumi 1.60 — 30x4.50 sisäkumi 2.25 — 29x4.75 sisäkumi 2.35 — 29x5.25 sisäkumi 2.90 — 1 gal. motor öljyä 1.00

THE CANADIAN DEPARTMENT STORES LIMITED

2 leipomoa myydään

eli vuokrataan, Quebecin ainoat suomalaiset leipomot. Vaihtoehtoisesti toinen ainoastaan annetaan ulos. Leipomot sijaitsee toinen Montrealissa, toinen Lake St. John piirissä, Amer Alumiinitrustin suurten työmaiden keskellä. Luovutetaan sen vuoksi että omistaja ei voi, pitkän välimatkan vuoksi, hoitaa kahta liikettä. Kummassakin hyvä liike ja täydet välineet.

Lähemmin: (MTr

Kenogami Baking Co.
Box 233 Kenogami, Que.

Hieroja Hugo Seppälä

Antaa hierontaa Alavon saunalla joka arkipäivä
9—11 ap. 2—9 ip.
Tulee kotia myöskin pyydettäessä
341 Antwerp St. Sudbury, Ont.
— Puhelin 1954 — (TL

ja

Howdy

Ainoa valmistaja Sudburyn piirissä.

Star Bottling Works
Box 1028 - Phone 946
Sudbury, Ont.

Star Cafe

SUOMALAINEN RUOKALA
84 Elm St. E., Sudbury, Ont.
Vastap. Regent Theateria

Pojat, tullessanne kaupunkiin, käykää, syömässä ja kahvilla meillä kin.

Lempi Johnson
Sudbury, Ont.

Vaatturi

M. Pennanen

318 Queen St. W., Toronto, Ont

Ottaa vastaan kaikkia alaansa kuuluvaa työtä, tilauksesta sekä tcettäjän tarpeista. Yli 20 vuoden kokemus, joten työ taataan. Kysykää hintoja.

—Puhelin Ad. 0070 —

Timmins, Ont., ilmoituksia

DRINK Coca-Cola

Y.m. virvokejuomia valmistamme ensiluokan aineista. Tilaukset toimitetaan nopeaan.

Timmins Bottling Works
K. A. Merikallio, omist.
Box 1749 - 61 Birch St. - Puhelin 646 J

Alex Koskelan Sauna

Avoinna 4 kertaa viikossa:
Keskiviikkona, torstaina, perjantaina ja lauantaina.
Puhelin 696W.
75 REA ST. N. TIMMINS

Timminsin Suomalainen Poikatalo

valmistaa ruokaa ateriolitta päivittäin. Järjestyneet voiva senyyteen liittyä.

59 Balsam St. Timmins,
Box 520

FINNISH BAKERY
Box 1306 Timmins, Ont

Korppu- ja leipä-tilaukset nopeaan ja huolellisesti täytetään. (TTL

ILMOITTAKAA VAPAUDES

HUOM.!

Hyvä työ halvat hinnat, takkeihin tehdään pulskat rinnat. Pidetään myös siitä huoli, että tulee soma takapuoli.

Housut tehdään justiin mittaan, liivi kyllä aina fittaa. Vanhat risat täällä fiksaa, joissa ei tarvitse uutta mittaa.

Tutustua saatte meihin, kunnollisiin kraatareihin!

L. Kunnas & M. Viitane
281 BAY ST., PORT ARTHUR, ON

Onko terveys laskemassa?

Kun te menetätte voimaa ja enerkiaa ja terveytenne on laskemassa; kun ruokahalunne on huono ja ruansulatushäiriöt saattavat teidät tuntemaan itsenne kurjaksi ja epämukavaksi; kun unenne keskeytyy ja on levoton ja te nousette ylös aamuisin väsyneenä ja heikkona, ottakaa Nuga-Tonea vain muutama päivä, ja te huomaatte kuinka paljon paremmin te tunnette voivanne.

Nuga-Tone säännöstelee vatsaa ja suolistoa ja voittaa umpitaudin. Se puhdistaa ruumiin tautia-siittiövistä myrkyistä, voimistuttaa ja virkistää vitkallisia elimiä ja niiden toimintaa ja tekee teille mahdolliseksi nauttia paremmin elämästänne. Nuga-Tonen vahvistavat ominaisuudet tekevät aterianne enemmän nautintorikkaiksi, ruansulatuksenne tulee olemaan parempi, hermonne tyyntyvät ja levollinen uni tulee teille öisin.

Nuga-Tonea myyvät kaikki rohdoskauppiaat. Jos rohdoskauppiaallanne ei sitä ole, pyytäkää häntä tilaamaan sitä teille tukkurohdoskauppiaaltaan.

Nuga-Tone Rakentaa Parempaa Terve